

Gábor Magda

Gádor Magda

Gádor Magda

Gádor Magda önmagáról

Áramlás, 2000, tus, papír, 78,5×59,4 cm, j.: b.f.: GM 2000

Budapesten születtem a Lónyai utcában. Apám Gádor István keramikus, anyám Réczei Erzsébet énekesnő volt.

A Lónyai utcában 7 éves koromig laktunk. Apám ott dolgozott a lakásban, a konyha melletti szobában volt a korong, a kemence.

Vázákra emlékszem és arra, hogy reggelenként belenéztem a vázákba, hátha találok bennük egy gyereket. Arra gondoltam, hogy jobb ennek utánanézni, mert ha ezt nem teszem, még megfullad a váza mélyén. Hallomásból tudtam, hogy volt egy testvérem, aki kiskorában meghalt.

Később, miután elköltöztünk a Lónyai utcából, apám már nem otthon dolgozott, addigra volt műterme. Én azért továbbra is kerámiák közt és zeneközelben nőttem fel. Anyám a Palestrina kórus tagja volt, engem többször elvitt a próbákra. A lakás falain képek voltak, és ezek egyre gyarapodtak, csere útján. A festőbarátok kaptak kerámiát, mi képeket. A csere nemcsak művészek közt volt elterjedt, hanem más területeken is. Csere révén hoztam ebédet a vendéglőből, és kaptam télikabátot, cipőt, órát. Néha szerény áruk voltak, de volt, mikor a luxust is megismertük ilyenformán.

A kerámiákat üzletekben árulták, ott bizományban voltak, kis füzetekbe írták be a tárgyak adatait és árait. Kilenc-tíz éves lehettem, amikor több ízben engem küldtek füzetrel a kezemben, hogy nézzek utána, adtak-e el valamit. Sok helyen letagadták, ha volt is eladás. Hiába kerestem a szóban forgó kerámiát az üzletben, az nem volt sehol. Pénz se volt, kerámia se volt. Azért akadtak becsületes, (vagy legalábbis annak látszó) kereskedők is. Ott már előre tudtam, hogyha eladtak akárcsak egy hamutartót, ideadják az árát. Én ilyenkor boldogan szaladtam haza a zsákmánnyal, és adtam oda anyámnak.

A festőknek nemcsak képeik voltak nálunk, ők maguk is jártak hozzánk. Rájuk emlékezem. Voltak festők is, szobrászok is. Aba Novák Vilmos, Egry József, Bor Pál, Mattioni Eszter, Modok Mária, Dési Huber István, Scheiber Hugó, Diener Dénes Rudolf, Vörös Géza, Kádár Béla, Medgyessy Ferenc, Bokros Birman Dezső, Mészáros László, Lossonczy Tamás, Novotny Emil, Szandai Sándor, Kelemen Emil, Barcsay Jenő, Hincz Gyula, Kmetty János. A felsorolás nem teljes, semmiféle sorrendet nem követtem, csak az emlékezetemre bíztam magam. Van, akiről alig van emlékem, van akiről több is.

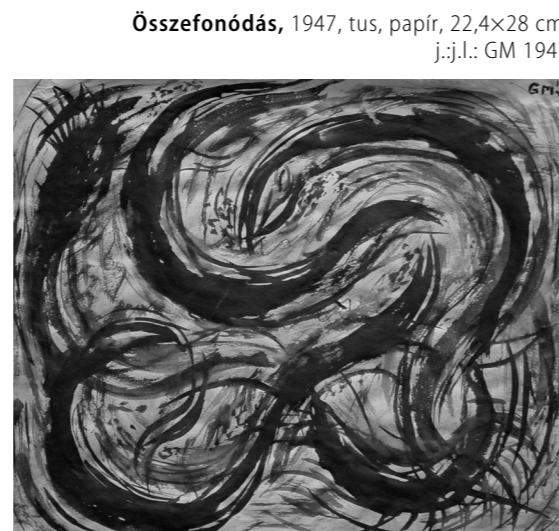
Például Egry. Az ő badacsonyi házába többször ellátogattunk anyámmal. Kora délután mentünk, Egry még nem volt otthon, a felesége, Juliska néni fogadott bennünket. Később Egry is hazajött a horgászásból. Festeni korán reggel festett, a ház egyik szobájában, soha nem a szabadban. Azután kiült a mólóra, egész délutánig. Ott láttam sokszor a hátát, mozdulatlanul ült, mindég ugyanott és ugyanúgy. Halat nagyon ritkán fogott. (Ezt Juliska nénitől tudtam meg.)

Jó lenne visszaemlékezni, hogy mint gyerek, mit hallottam a vendégek beszélgetéseiből. Kiskoromban semmit, mert elküldtek aludni, mire a vendégek megérkeztek. Később már én is ott lehettem a felnőttek között.

Emlékszem, hogy sok mindenről esett szó, de a „művészetről” legkevésbé. („Azt csinálni kell!”) Volt szó például cserelhetőségekről, („annak a szűcsnek szüksége van még néhány kerámiára, itt van a címe”). Vagy szó volt a „hivatalos” művészetpártolás nevetségés, vagy időnként felháborító voltáról (műcsarnoki festészet, köztéri szobrászat). Azután pletykák is voltak, ki kit szeret, vagy kitől készül elválni. Azért szó volt még egy-egy új kiállításról is (a Nemzeti Szalonban, a Tamás Galériában, az Ernst Múzeumban).

Fekvő akt, 1946, ceruza, papír, 28,8×22 cm, j.: j.l.: Gádor Magda 1946.

Összefonódás, 1947, tus, papír, 22,4×28 cm, j.:j.l.: GM 1947

Anya gyerekekkel, 1947, tus, papír, 20,1×17,5 cm, j.: j.l.: Gádor Magda 1947.

Ülő asszony, 1947, tus, papír, 26,3×17,2 cm, j.:j.l.: Gádor Magda Bp. 1947.

Mindez a háborús évek kezdetéig tartott, akkor már a beszélgetésekbe beköltözött a politika is. A háború rémségei egyre közeledtek.

Mi anyámmal Óbudán laktunk. Apám és anyám akkor már külön éltek. Apám továbbra is Pesten maradt, én járkáltam ide-oda. Egyszer mentem haza a Margit-hídon és észrevettem, hogy egy német katona drótokat szerel a hídra. Otthon szóltam anyámnak, hogy úgy gondolom, veszélyben a híd, fel fogják robbantani. Ez két nap múlva be is következett. Mi akkor már két bőrönddel együtt Pesten voltunk. Egy ismerős házaspárnál laktunk, vagyis ez akkor már az óvóhelyet jelentette. Amint lehetséges lett, felkerestem apámat, és elmondtam neki, hogy eljöttünk Budáról. Ő szólt, hogy a házban, ahol a műteremben lakik, megüresedett egy társbérleti szoba, oda beköltözhetünk. Így is történt. Később kiderült, hogy az óbudai lakásunkat lebombázták.

Apám úgy gondolta, hogy a későbbiekben én keramikus leszek. El is kezdte az oktatást az agyagszűréstől a mázak ismeretéig. De én közben elkezdtem mintázni, ez persze nincs ellentétben a kerámia anyagával, de én szobrot szerettem volna csinálni.

Megegyeztünk apámmal, hogy délelőttönként dolgozom a kerámia készítésben és délutánonként csinálhatok, amit akarok. Én akkor rettentő lelkesedéssel kezdtem el mintázni. És rajzoltam is. Sokáig nem mutattam meg apámnak, hogy mit művelek. Közben azért mások megnézték a munkáimat. Jöttek szobrászok is, jött Medgyessy Ferenc és később Bokros Birman Dezső. Ők voltak, akik szóltak apámnak, hogy nézze már meg, mit csinálok. Meg is nézte és sorba vitte a szobrokat a kemencéhez kiégetni. Ez nagy elismerés volt és én nagyon boldog voltam.

Aztán néhány év múlva, 1949-ben felvettek a Képzőművészeti Főiskolára, szobrász szakra. Tanárain Mikus Sándor, Pátzay Pál és Kisfaludy Stróbl Zsigmond voltak.

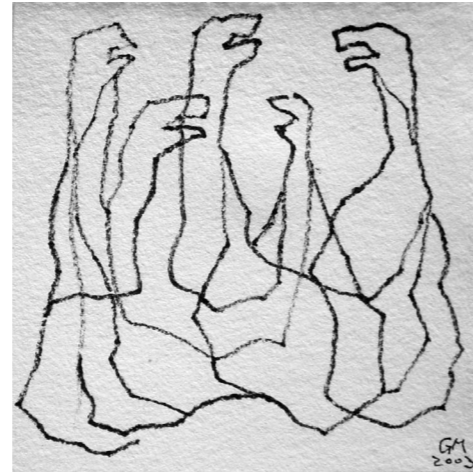
Nehéz, ellentmondásos, akadályokkal teli évek következtek. Nagy volt bennem a lelkesedés, de hamar rájöttem, hogy sok mindennel nem tudok egyet-érteni. A lelkesedés tovább élt bennem, de valahogy visszafogottan. Úgy gondoltam, hogy most itt mindent, ami szükséges megteszek, és azután kezdődik majd valami igaz!

Harmadéves voltam, amikor összebarátkoztam évfolyamtársammal, Nagy Sándorral. 1952-ben összeházasodtunk. A Főiskolán nagyon csodálkoztak ezen a házasságon, azt gondolták, hogy ez nem lehet tartós kapcsolat, mert hogy annyira máshonnan jöttünk. Azt hitték, hogy Pest és Szabolcs megye túl messze van egymástól. De mi tudtuk, hogy ez nem így van, éreztük, hogy együtt lesz teljes az életünk.

Húsvétkor hazalátogattunk férjem szülőfalujába, Bujra. A család befogadott és én is otthon éreztem magam. Pár nap elteltével már mintáztam is, fekvő borjút az istállóban.

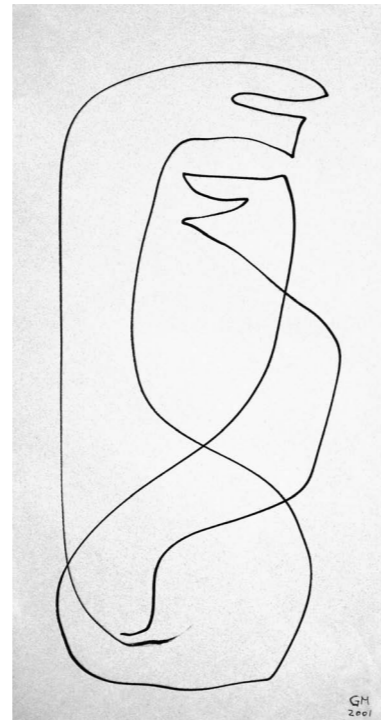
1954-ben végeztünk a Főiskolán. Utána hosszú évekbe tellett, mire magunkra találtunk. Kezdtünk részt venni kiállításokon, időnként kaptunk megbízásokat is, ezeket igyekeztem a magam elgondolása szerint a legjobban megcsinálni. Ha viták voltak, én lehetőleg nem vitatkoztam, a szoborban próbáltam keresztülvinni, amit jónak láttam.

Az első olyan megbízás, amit sorsdöntőnek éreztem, a Velencei-tóhoz készült kútszobor volt. Utána kaptam még néhány kútszobor megbízást.

Vélemények, 2003, tus, papír, 10,4×10,7 cm, j.: j.l.: GM 2003

Összefonódás, 2001, tus, papír, 30,4×17 cm, j.: j.l.: GM 2001

Egyetértés, 2003, tus, papír, 100×70 cm, j.: j.l.: GM 2003

Menekülés, 2003, tus, papír, 100×70 cm, j.: j.l.: GM 2003

Később eljött az idő, amikor lehetőség nyílt utazásokra. Addigi életemben az utazás leginkább költözködésekre korlátozódott. Gyerekkoromban különböző okok miatt tizenegy lakásban laktunk, tíz lakás Pesten volt, és egy Óbudán. Így aztán jól megismerhettem szülővárosomat. Volt honnan elindulnom a nagyvilág felé.

Sok helyre eljutottunk. Férjemmel utaztam, sokszor más kollégákkal együtt. Több ízben jártunk Párizsban, egy alkalommal ott voltunk egy hónapig.

Részt vettünk művésztalálkozások munkájában is. Itthon Hajdúböszörményben és Berekfürdőn. Külföldön a németországi Reinhardtsdorfban és a szlovákiai Felsőzúgón (Výsne Ružbachy).

Mindenhol hagytunk egy-egy ott készült munkát. Reinhardtsdorfban a szobrokat Berlinbe és más helyekre vitték, ahol azokat köztéren állították fel. Felsőzúgón állandó szabadtéri kiállítás volt, a szobrokat ott helyezték el.

Rövidebb időig voltunk: Berlinben, Drezdában, Moszkvában, Leningrádban, Zürichben, Londonban, több olasz városban (Assisi, Róma, Firenze, Velence) és Spanyolország, Görögország, Bulgária, Törökország, Románia, Lengyelország és Egyiptom több városában és vidékein.

Sok mindent láttam és mindegyik korból volt olyan szobor vagy edény, rajz vagy kép, amelyik hozzám szólt, de leginkább az őskor emlékei hatottak rám.

Jártuk a tereket, utakat, múzeumokat. A sok csoda láttán úgy éreztem, hogy mindent előlről kell kezdeni.

A legalapvetőbb dolgok, a bennünk élő félelem és öröm, küzdelem és összetartozás keresnek formát szoborban, rajzban. Ismételtetés és üresjárat helyett ezeket kell a lehető legjobban megvalósítani.

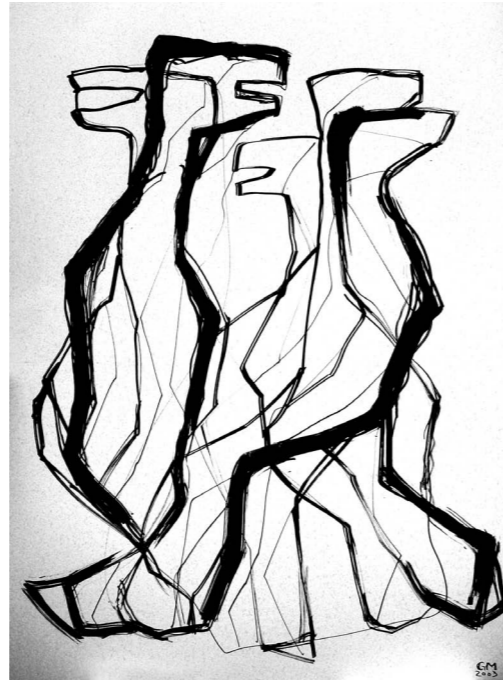
Dolgoztam többféle anyagból: ólomból, bronzból, kőből, és készítettem terrakottát is. Az utóbbi időben (ez már évek óta tart) betonból dolgozom. A betont megszerettem. Rájöttem, hogy a legrosszabb hírű anyagból is lehet szobrot csinálni. A beton is alakítható, csakúgy, mint „rangosabb” társai.

Idők folyamán részt vettünk számos országos és külföldi kiállításon. Volt több önálló kiállításunk is, nekem legutóbb 2002-ben a Dorottya Galériában. Az itt kiállított munkáim döntő részén a rajz és a plasztika együtt jelentkezik.

Járunk mások kiállításaira is, vannak barátaink, régiek is, de többen tőlünk fiatalabbak.

2002. június 2-án baleset ért engem. Egy bicikli nagy iramban nekem jött, elestem és eltörött a jobb kezem és a jobb lábam. Már felépültem a bajból. A baleset óta tisztábban és világosabban látom a világot.

Budapest, 2002. december

Veszélyben, 2003, tus, papír, 100×70 cm,
j.:j.l.: GM 2003

Harcban, 2003, tus, papír, 100×70 cm,
j.:j.l.: GM 2003

Szembenállás, 2003, tus, papír, 100×70 cm, j.:j.l.: GM 2003

Bálvány, 1977, beton, 38×34×10 cm, j.n.

Versek

Történet

Bemegyek
Kimegyek
Felmegyek
Lemegyek
Elmegyek

Madár

Leszáll
Felszáll
Elszáll

Életút

Felárnyékban
Félálomban
Senki földjén
Fél lábbal

Fokozatok

Élek
Félek
Beszélék

A híd

Fényből volt
a híd
Jártam rajta
vidáman.
A híd eltűnt,
ezért ma már
repülni
vagyok kénytelen.

Jó tanács

Látszani kell
És nem lenni.
A lét múlik,
A látszat marad.
Játszd meg magad,
Ne hagy magad!

Június

Júniusi sárga levél
Korai halál.
Kár a sietség
A halál mindig korai.

Törvény

Én itt állok,
Ott áll Ő.
Veszekedni
Kötelező.

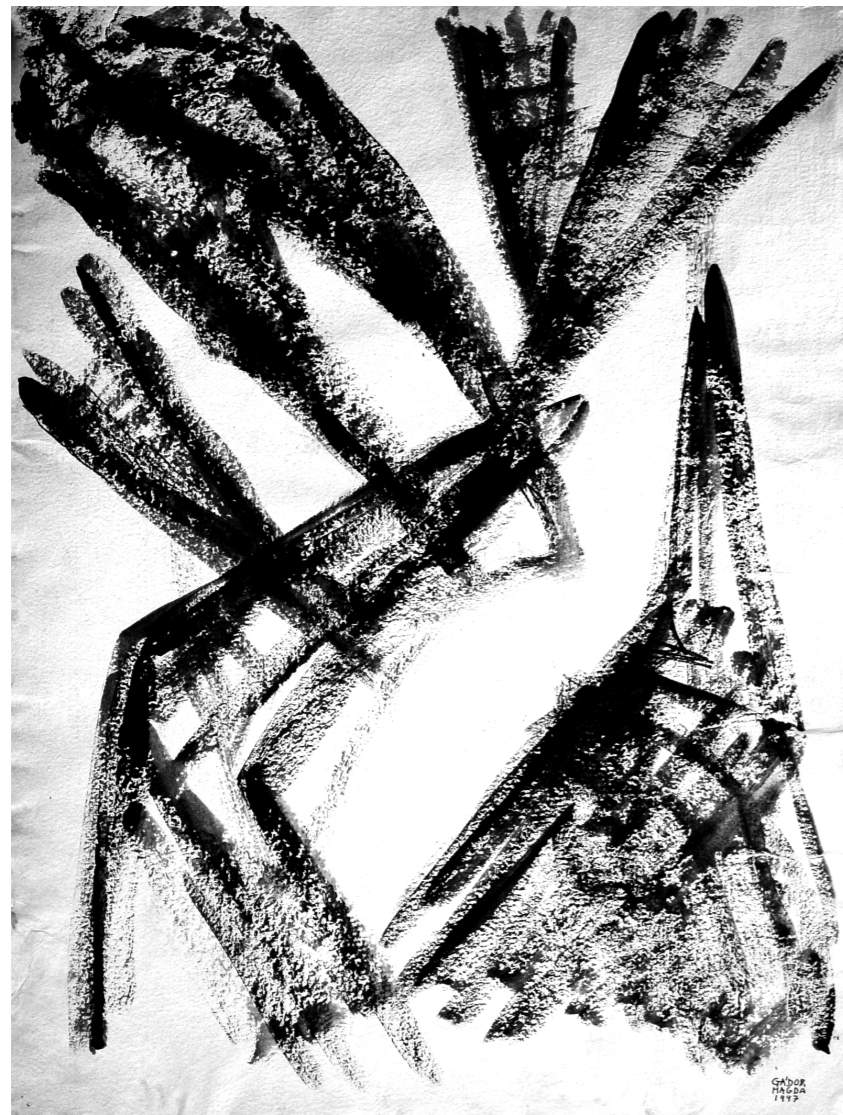
Szimpozion

Zene-bona,
Ákom-bákom.
Magyarázod,
Magyarázom.

Várákozás

Végnélküli várákozás
Végnélküli védekezés
Végnélküli – széphalál

Idézetek kritikákból

Harc, 1997, tus, papír, 78x59 cm, j.:l.: Gábor Magda 1997

„A harmadik kiállító GÁDOR MAGDA szobrász, mindössze huszonkét éves. Ha érettebbnek, sűrítettebbnek tetszik művészete, mint ahogy korához illenék, úgy azt kell gondolnunk: megérlelte a háború. S még valami: meg kellett tanulnia, hogy ne élje fel a gazdag atyai örökség értékeit, hanem önállóan sáfarkodjék velük. Elvetette a szinte bölcsőjébe hullott rutint és a nehezebb utat választotta, az önálló szemléletet. Gábor Magda így kitűnő szobrásznak indul s kitűnő rajzolónak. Keze alatt az agyag valóban szoborrá válik, kifejező testté. Amit első kiállításán mutat, már több pusztá ígéretnél.”

Rabinovszky Máriusz előszava Bene Géza, E. Kandó Gyula festők és Gábor Magda szobrász kiállítási füzetében. Az Alkotás művészház XXXIII. katalógusa, 1947.

„Gábor Magda szobrász örvendetes függetlenséggel – új egyéni tartalommal – tölti meg az atyai örökségképpen nyert formát. (Gábor István leánya). Hogy kifejezőkészsége, szobrászi-tartalmi mondanivalója fejlettebb, mint technikai eszközei, az ma – mindössze huszonkét éves – határozottan javára válik, mert van mit közölnie, érezzük, hogy meg fogja teremteni magának a szükséges eszközt, mert keze nyomán és rajzaiban nagy energiát sejtet.”

Rabinovszky Máriusz: Három művész az „Alkotás”-ban. 1947. május 1.

„«Külön áll, de nem különködőn». Jóllehet Kmetty Jánosról írta ezt Kassák 1947-ben, azt hiszem, akkor vagyok a legpontosabb, ha ezt az idézetet kölcsönveszem, s alkalmazom, harminc évvel később Gábor Magdára. Az ő erényei is rokonok a Kmettyével. Ezek: az etika, az őszinteség, meg az, hogy

autochton művész. Nem formaművész Gádor, de éppen a darabosságával olyan szuggesztív, látszólagos igénytelensége mögött hihetetlen erő feszül. Nem, nem a görög szobrászat örököse, nem stílusokat, izmusokat, sohasem a mások – más magyarok, más külföldiek – műveit követi, hanem a saját korát, a huszadik század harmadik harmadát. Telve van ötletekkel, de kontemplatív módon, hosszadalmas kísérlet-sorozatok árán, szívós munkával érleli előbb őket, hogy aztán – erre szoktunk hiába várni – megvalósítsa is. Elveti a görög oszlop entáziását – sudarasodását –, oszlopának dobjait pedig önkényesen, szuverén módon diszlokálja, vagyis eltolja egymás fölé, játszik velük, hogy megtalálja az igazi egyensúlyt.

Az *Evolúció* piramisán nem fél Gádor, az iskolás magyarázatoktól, a végeredmény érdekli, a *Nap*-nál kevés összefogottabb, tömörebb, kevés, ennyire a közepébe találó kompozíciót láttunk. A *Gépállat* hibrid allegóriájának a megfejtése nem különösen nehéz, mégis úgy érezzük, hogy valamennyiünk titkos ki nem mondott gondolatát – félelmét – fogalmazta meg ez a szobrász egyetlen tömondatban.

Gádor Magda fejlődési vonala egyre az elvontabb felé halad, egyre áttételesebb, a munkáiban egyre nagyobb biztonsággal általánosít. A célját mindig is jól látta, előre látta már régen, csak a művészetében lassú folyamattal jutott odáig, hogy – ami a legnehezebb – megtalálja önmagát. Ez a kiállítás, ez a gyűjtemény példázza, hogy Gádor Magda mert Gádor Magda lenni.”

Frank János: Gádor Magda szobrászművész kiállítása. Helikon Galéria, 1977. szeptember 22 – október 16.

„Gádor Magda szobrai a Helikon Galériában

Három esztendővel ezelőtt – a Kulturális Kapcsolatok Intézetének bemutatótermében Pintér Éva gobelinművésszel együtt rendezett tárlatán – Gádor Magda kétarcú plasztikai világot mutatott meg látogatóinak: klasszikus értelemben vett figurális munkák társaságában állította eléjük anyagkísérleteit, elvontabb beszédű kompozícióit. Akkor úgy tetszett, munkásságát e kétfajta elkötelezettség egyensúlyában, mintegy kettős támaszték-rendszerben alakítja. Ám ha mostani tárlatának terméből, a Helikon Galé-

riában felsorakoztatott plasztikáinak környezetéből nézünk vissza ama három év előttire, helyesbíteniünk kell: Gádor Magda nem a kettősséget kereste, hanem a váltás, a változás lehetőségeit kutatta már 1974-ben is. És munkája sikerrel járt. A nyom, amelyet azon a tárlaton – például – a *Hajnal* és a *Szakadék* képviselt, azóta eredményeket hozó úttá változott, mely a mondottaktól a *Találkozáshoz*, onnan a *Kútterv* első vázlatához, a *Gépállat* remek leleményű figurájához, a *Smog* játékához, majd az *Evolúció*-hoz, a *Kapcsolódáshoz*, az *Idegen bolygón* figyelemre méltó kísérletéhez, a *Karnevához*, a *Kútterv* negyedik variánsához, s a *Nap* plasztikai telitalálatához vezetete.

Ez a felsorolás, mely kronologikus rendbe szedve mondta el Gádor Magda új tárlatának szoborcímeit, persze még nem sokat mond az őket termő plasztikai világ lehetőségeiről, módszereiről. Emeljünk hát ki belőle három munkát, vegyük azokat szemügyre.

Legyen az első a sorban a *Gépállat*, melynek címét emlegetve már remek leleményről esett szó az imént. Mi ez a bizonyos lelemény? Egyszerű: hogy a villáskulcsnak olyan a pofája, mintha harapni készülő állat feje volna, s hogy ez a keskeny fej csupán nagy, hordószerűen esetlen testre helyezhető. Persze a belátásnak ez a leleménye csak Gádor Magda szobra előtt állva ilyen egyszerű – s éppen azért van az, mivel ennek a műnek tökéletesen egységes plasztikai jelet sikerült fogalmaznia kétfajta eleméből. S ha most ezt a felismerést általánosabbá fordítjuk, Gádor Magda plasztikai világára alkalmazzuk, igen egyszerű mondatot kell leírnunk. Azt tudniillik, hogy Gádor műveit nézőjük evidenciaként hajlandó elfogadni, mert ezek – jó szobrok, jól elgondolt és jól mintázott munkák.

Ilyen a *Smog* is, másképpen aligha volna benne zökkenőmentes a különféle anyagok – kő, réz, terrakotta, üveg – együttélése. És ilyen a *Nap* is, bár megjelenése egy újabb lépés kezdetét látszik intonálni. A *Nap* ugyanis valami nagyon lényegeset, egy Gádor új plasztikai korszakában eddig föl nem merült momentumot tesz hozzá az eddigiekhez. Súlya van. Szemmel látható súlya – ám ugyanakkor élő és könnyed is marad, mint tárgy kívánja. Ha Gádor Magda folytatni tudja azt, amit vele kezdett, munkásságának igen szép kilátásai vannak.

-gy (Horváth György): Magyar Nemzet. 1977. október 19. szerda p. 4.

„Gádor Magda szereti az anyagot, melyet megmunkál, hogy szobrokat készítsen belőle. Minden anyagot szeret, ami valamiképpen a földdel van kapcsolatban: a terrakottát, a követ, a betont. A szobrok, az értő és érző kéz nyomán, mire elkészülnek, élettel telnek meg. De a szobrász nem akar eljutni a részletezésig. Ehelyett inkább jelzéseket használ. Így a mondanivaló közvetlenül hat és érvényesül.

Lemegyünk az óbudai Zichy-kastély pincéjébe – és az ott kiállított szobrok szinte érezhető melegséget sugároznak magukból.

A műveken a figurák sokszor párosával állnak; a melegséget a két-két figura egymásközi kapcsolata is fokozza. Sokszor férfi és női figura áll egymás mellett. Ilyen a *Jegyespár*. A két alak körvonalának a ritmusa kiegészíti egymást. Vagy ilyen az *Idegen bolygón* két figurája. Nem állnak szorosan egymás mellett. A nő kicsit lejjebb áll. De teljes a harmónia köztük – ezt a talajjal-talapzattal való összeforrottságuk is sugallja. *Mozgás* című kompozíciójában négy alak lendül előre, egy akarattal, ritmussal.

Van egy egyedülálló figurája, a *Ritmus*. De mégsem magányos; az anyaság érzetét kelti bennünk. Gádor Magda tud humoros is lenni. Itt akkor, amikor nem embert, hanem gépet ábrázol. *Kölyökgép* szobráról egy játékra készen álló kiskutya jut eszünkbe.

Egy megrendítő kompozíciót látunk. Ez a *Ritkuló sor*. Egyenesen álló, egyforma figurák. Olyanok, mint egy régi zsidótemető sírkövei. Kettő közülük előrezuhant, a földre. Tudjuk, hogy a többinek is ez lesz a sorsa.

Sorolhatnánk még hosszan a szobrokat. De jobb lenne közöttük időznünk. Reméljük, nemsokára lesz rá megint alkalom.”

A kiállítást az óbudai Pincegalériában láthattuk.

Antalfi Mária: Két kiállítás – Gádor Magda szobrai, Új Élet, XXXV. évf. 21. szám 1980. november 1.

„Gádor Magda megmaradt a térplasztikánál, s bár keramikus nem lett belőle, első szobrait terrakottából készítette. 1949-ben beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára, s ott tanult 1954-ig szobrászot, Mikus Sándor, Pátzay Pál és Kisfaludy Stróbl Zsigmond voltak a tanárai. Különösebben egyikük sem hatott rá, a technikai és komponális problémák elsajátításán túl. A főiskola elvégzése után Gádor Magda kapott néhány monumentális feladatot, elsősorban művelődési házak, általános iskolák, lakótelepek kertjében készíthetett először figurális, majd elvontabb kútszobrokat. Egyéni mondanivalóját nem ezek a funkcionálisan és egyszerű esztétikumokban tisztességesen megcsinált nagyméretű művei hordozták, hanem mindenekelőtt kisplasztikái, ahol különböző anyagok és plasztikai jelek nyelvén közölhette elbeszélő, néha fanyar, néha elégikus hangú, néha harmonikus vagy drámai viszonylatokat közlő mondanivalóját.

Gádor Magda szobrászi témáinak szereplői emberek, emberi kapcsolatok, helyzetek, ezeknek olykor állatalakkal való szimbolizálása vagy együtt szerepeltetése, olykor civilizációs objektumokkal, gépekkel való behelyettesítése, sőt olyan furcsa lényeknek a megalkotása is, mint egy gépállat, amely éppoly fenyegető lehet korunk számára, mint az őskori nagyállatok elődeink életére. A teljes elidegenedés és elembertelenedés fázisában már ilyen egyforma gépállat-civilizációk állnak szemben egymással és törekednek egymás teljes megsemmisítésére, vagy alakulnak betonszörny bálványá, ahol az ember alakja, akárcsak a katasztrófa után Pompejiben, csak negatív formában egy lyukként él a bálvány testében. E végső fázis előtti állapotban mutat be Gádor Magda egy betonszobor kompozíciójában a menekülés azonos mozdulataiban egyetlen tömeggé vált embercsoportot vagy a szinte megváltozhatatlan törvényként az elmúlást szimbolizáló, szorosan egymás mellett álló alakok közül egy-egy földre hullót ábrázoló *Ritkuló sort*. Ezzel ellentétes jelentést sugároz hasonló tematikája ellenére a kiállítás három igen fontos műve: az egyik a vörös és szürke betonból készült emberpárt ábrázoló *Szerelem* című szobra (1983), a másik az egy földön fekvő holt és egy álló élő ember meg nem szűnt és meg nem szüntethető kapcsolatát ábrázoló *Siratás* (1982) s a harmadik pedig egy alföldi régi temető kopjafái

ihletésére készült, emberalakokra emlékeztető síremlékek sora, amely az összekötő eleven szálát jelzi múlt és jövő szellemi és tárgyi kultúrája között. Disszonánsabb formában ugyanerre a kérdéscsoportra utal a még csak vázlatnak, továbbépítendő gondolatnak tekinthető, egymás hátán álló állat, embergép alakokat egyesítő *Civilizációk* című műve.”

Szabó Júlia megnyitóbeszéde elhangzott Gádor Magda és Antalfi Mária kiállításának megnyitóján, 1984-ben a Nagy Balogh Teremben. Részlete megjelent: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása. Új Élet, 1984. május 1.

„Gádor Magda kisplasztikáinak mondanivalója uralja a végletekig leegyszerűsített formanyelvet. Akár falánk és kegyetlen darut ábrázol ólomból, akár szomorú, nagyon bölcs, öreg hollót egy betonhegyen, mely talán maga az idő. (...) Ottlétünkör kisiskolások látogattak el pedagógussal kiállítást nézni. Amikor a csoport odajutott a *Szerelem* címűhöz, az egyik kisfiúnak felcsillant a szeme. Pedig talán el sem tudta még olvasni a címkét. De megértette. És talán egy életem keresztül a szerelem magasabb rendű értelmezése megőrződik majd benne.”

Fedor Ágnes: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása, Magyar Nemzet, 1984. április 13.

péntek

„Nemcsak egyes szobrait, hanem életművét is kísérletezve teremti meg Gádor Magda. Mélyben gyökerező indíték ez, semmi köze az alkalmi forgolódásokhoz. Fél évszázados kis terrakották őrzik az először megnyilatkozó szándékot, nevezetesen téma, forma, anyag, megmunkálás, lépték összhangját a bensőséges egyszerűség jegyében. Ez teljesedett aztán tovább, ahogy lehetett

Felszálló, 1999, tus, papír, 30×17 cm, j.: j.l.: GM 99

a főiskola és a művészpálya immár történelminek számító emelkedői és buktatói között. Gádor Magda megrendelésre készült alakos vagy térdíszítő mészkö kompozícióit is gazdagítja, finomítja költői érzület, szellemi vonatkozás, ritmikai változatosság. Igazi eredetiséget azonban akkor és azzal bizonyított ez a túlzottan csendes művész-asszony, mikor érett tudással visszatért a terrakottához, majd fölfedezte a terrakotta külső-belső tulajdonságait is fokozni képes betont. Miben áll ez a fokozás? Főleg abban, hogy a fekete, szürke, tompa barnás és vöröses betonszobrokban az anyag ridegsége, keménysége, durvasága, súlyossága, rútsága különös feszültséget gerjeszt a végül is belőle sugárzó hangulat, érzület, gondolat emelkedettségével és világosságával, a megformált tömeg kifejező tömörségével és tisztaságával. Gádor Magda újabb alkotásait ezért a személyes bensőségesség mellett összetettség, tágasság, nagyarányúság jellemzi. Csupa olyan vonás sorjázik tehát itt, mely a korszerű világszemlélet korszerű művészi megfogalmazásban rokon. Ebben a körben érvényesül az eredetiség is. Ha mindez igaz, márpedig igaz, akkor kötelező is, illendő is értéke szerint becsülnünk Gádor Magda szobrászi teljesítményét. Ugyancsak megnövekednének ezek a párasznayi betonteremtmények az ítéletek természetes terepén.”

Székelyhidi Ágoston. In: Gádor Magda – Torok Sándor. Katalógus. Vigadó Galéria, 1990.

„A katalógus előszava szerint Gádor Magda a ritkán kiállító művészek közé tartozik. Egyfelől csendes, visszahúzó alkata magyarázza művei miért válnak széles körben is közismertekké, másfelől azonban alkotásai természete nyilvánvalóvá teszi a magyar képzőművészeti belviszonyokat nem ismerő előtt is, miért maradt távol a művészeti közélet zavaros berkeitől. Gádor Magda művészete nem kínál rikító szenzációkat, művei nem sejtetik a látványos stílusfordulatokat. Szemlélődő típus, ahogyan a kertész kedvtelve szemlét tart kertjében, úgy veszi a művész szemügyre a mindennapi életünkben sorjázó jelenségeket, jót és rosszat egyaránt szem előtt tartva, gyöngéd kíváncsisággal lesi világunkat és segíti annak szoborrá formálását.

Szobrai csendes párbeszédre invitálnak, halk dialógusra, amely közben a kéz akaratlanul is végigsimítja a durva, mégis lágy betont. Gádor Magda szobrai azt sugallják, hogy számára a művészet összekötő híd alkotó és közönsége között. Kiindulópontja az, amit az alkotó meglát és közvetítésre érdemesnek tart az őt körülvevő világból, tartópillérei pedig azok az érzelmek, amelyekkel velünk az általa kiszemelt dolgokat láttatja. Művészete csöndes, befelé forduló, nem akarja sarkából kimozdítani a világot, de általa megértjük, hogy világunkat olyannak kell elfogadni, amilyen erényeivel és hibáival együtt. Hiszen mindkettőből van körülöttünk bőségesen, s hogy mire tekintünk, az elsősorban és nagyrészt tőlünk függ. Ha néhány szóban kellene meghatározni a Gádor-plasztikák lényegét, akkor központi kategóriaként leginkább a meditációt választanánk, hiszen elsősorban töprengő, töprengésre készítő, tűnődő és tűnődésre invitáló betonban fogant művészi kifejezések ezek.”

Náray Éva: Festői rend és szobrászi indulat. Gádor Magda és Torok Sándor kiállítása – Vigadó Galéria, Budapest Magyar Szó, 1990. június 10.

„Magda Gádor

Le opere di Magda Gádor sembrano vivere in un limbo dedicato a loro, un limbo tra l’informale e il figurativo.

In realtà la Gádor procede ad una rivisitazione della materia che è di scuola post espressionista. Di quella cultura posseggono il rifiuto del realismo e lo slancio dell’emozione e dell’impeto.

Le sue pietre frastagliate e rugose si compongono sempre in un costruttivismo che finisce con l’elidere qualsiasi plasticità per imprigionare stati e motivi al di là e al di sopra della storia.

Nella contrapposizione delle figure zoomorfe della scultura esposta non v’è richiamo dialettico, non v’è aspirazione ad alcuna sintesi, ma v’è una contrapposizione atemporale che sembra esistere da sempre e che per sempre si protrarrà.”

Sono figure che proietterebbero un’ombra coerente nel gabinetto del dottor Calligaris.

Halak, 2002, tus, papír, 30×17 cm, j.: j.f.: GM 2002

Elda Colombo In: Forme nel verde. Mostra collettiva di scultori ungheresi. Comune di San Quirico d’Orcia, 1991

„Gádor Magda szobrait a 70-es évektől kezdve egyedi technikával, betonból készíti. Formájukat ősi, kultikus tárgyakra emlékeztető festéssel hangsúlyozza. A csavarkulcs fejéhez hasonlító alapmotívumuk a nyitott száj. Különös szoborlények ezek, amelyek tele vannak érzellemmel, szenvedéllyel, mintha sárkányok volnának.”

Élet és Irodalom, 1996. január 5.

„Gádor Magda szobrásznőt nehéz besorolni a kortárs irányzatok valamelyikébe. Egész munkássága arról tanúskodik, hogy csendesesen, a saját örömére dolgozott és így vonult be a magyar szobrászatba egyéni jellegű munkáival. (...) A kilencvenes években olyan zoomorf formákat fejlesztett ki, amelyeket szemlélve a néző sárkányokra, totemszerű lényekre asszociál. A sárkány mesebeli lény, amely az európai mondavilágban emberevő szörnyeteg, a keleti mesékben viszont jószágos és bölcs. Gádor Magda munkáin ezek a valótlán lények egyéni megközelítésben, a modern korra jellemző szellemiségben jelennek meg és egyszerűen gondolatainak kifejezésére, szobrászi, rajzi megfogalmazására használja őket. Az olyan ősi emberi érzéseket és ösztönöket, amelyek napjainkban is aktuálisak, mint küzdelem, kiáltás, panasz, párbeszéd, széthúzás, szétválás, találkozás, Gádor Magda többfejű sárkányai nagyon őszintén és hitelesen fejezik ki. (...) Legszívesebben a betont használja, csak ritkán farag kőből. A beton a húszas

évektől fordul elő az európai művészetben, mint szobrászi anyag. A művésznő számára a legalkalmasabb anyagnak bizonyult a szobrok kivitelezésére. Különleges ötvözése ez az ősi tartalomnak és a modern anyagnak. Talán éppen a beton idézi elő azt a feszültséget, amely még tovább fokozza a gondolatok közlésének hitelességét. A hideg, sötét beton a mélyen emberi mondanivaló hatására átváltozik, megszűnik a nagyvárosok ipari betonja lenni, amely sokszor egyike a mindent elsöpítő technológiai korszak szimbólumának is. A sötét felületeket több esetben festi. Természetes anyagokból készült festékekkel vonalakat, pöttyöket fest a szobrok felületére és így éri el a kívánt plasztikai hatásokat, máskor azonban magába az anyagba keveri a festéket.”

Baranyi Anna megnyitóbeszéde. Elhangzott 1996. január 5-én a Dorottya Galériában.

„A huszadik század új, tartós anyagokat is kínál azonban. Itt van például a beton, amelyet akár a század anyagának is nevezhetünk, s amely tulajdonképpen nem is olyan művészetellenes, mint amilyenek a lélektelenül megépített lakótelepek mutatják. Gádor Magda számára legalábbis éppen olyan „lelkes” anyag a sóder és a cement megszilárdult masszája, mint a csont, a sárga agyag volt az évezredekkel ezelőtti mestereknek. És éppen olyan lényegi tartalmakat hordozhat, mint azok. Amint a Dorottya utcai galériában látható plasztikák s a falakon függő rajzok mutatják, a művészt az élet olyan egyetemes plasztikai jelekké egyszerűsíthető mozzanatai foglalkoztatják, mint a születés, fejlődés, találkozás, küzdelem, párbeszéd, panasz, elválás – olyan kérdések tehát, amelyek évezredek óta inspirálják új művekre az új és új művészgenerációkat.”

Esti Hírlap, 1996. január 24.

„Törékeny kicsi nő. Minden megszülető gondolat, munka érdekli, minden kiállításon ott van. Kortársaihoz, egykori főiskolás kollégáihoz képest, akik sikeres pályát futottak be, főleg a köztéri szobrászat terén, s mára már rég kifulladásig, s pályatársaikra se fordítanak figyelmet, Gádor Magda kísérletező,

fiatal maradt, aki minden kiállításán meglepetésekkel szolgál. (...)

Az élőlényektől elcsúszott mozgásformák (halaké, madaraké), majd saját, már nem figuratív, élő formák megteremtésére inspirálják, másrészt, a 70-es évek második felére, tiszta geometrikus formákból klasszikus, statikus konstrukciók összerakására. 1978-as *Kútja*, e hengerekből összeillesztett, vízköpőkkel ritmikusan tagolt oszlop (Budafok, Kísérleti lakótelep), rusztikus kőanyagával együtt, mintegy záródokumentuma a szobrászat klasszikus szabályaihoz fűződő kapcsolatának.

Egyidejűleg ugyanis különböző anyagokkal (öntvényekkel) és formákkal kezdett kísérletezni.

1980-as *Szembenállás* című betonból öntött kétfigurás szobra még geometrikus alapformáival az élő-organikus és geometrikus-konstruktív forma-kompozíció átmenetét mutatja. Ugyanakkor az egymásnak forduló kutyaszerű lények gépi-mechanikus felépítése már egy új, talált forma, a csavar-kulcs életre keltéséből fakad, s így különös humort is hordoz. (...) Mechanikus és organikus társításának vagy azonosításának evidenciája akkoriban a legfiatalabbak alternatívának nevezhető, néha keserűen humoros művészetét jellemezte, akik a korszak szisztematikusan-konstruktív vagy mimetikus-figuratív gondolkodásával szemben új nyelvet-formát kerestek, s ezeket – minták híján – különleges világoknak keresztelték el. (...)

Gádor Magda is onnan indult újra, a formálás őskorából, ahol még több út kínálkozott, s ezeknek csak egyike lett a mozdulatlan állapotokra koncentráló, illetve a mozdulatlant megmozgató figuratív vagy nonfiguratív szobrászaté. A másik – feltételezhetjük – a mozgást, a mozgásban levést tekintheti kiindulópontjának és tárgyának. Így Gádor formái amorfok, az emberi alak kánonja nélkül, ezzel a tematikája az egész élővilágra érvényessé válik. (...) Folyamatosságukat a rusztikus betonfelületekre felvitt hullámzó-kígyózó festékvonalak hangsúlyozzák és értelmezik, amik önálló-sulva, szobrászrajzként a művészt egy új műfaj meghódítására ösztönözték. Elementáris rajzainak sokasága valóban a folyamatos mozgásban levés dokumentuma.”

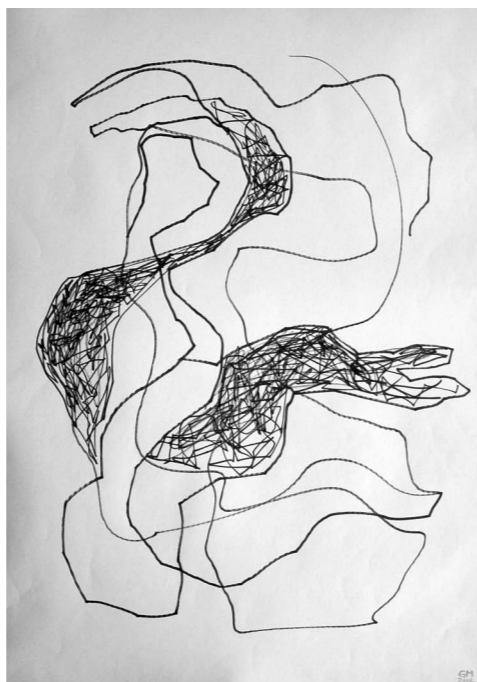
Keserű Katalin tanulmánya a Gádor Magda c. katalógusban. Budapest, 1997

„Végre eljutok a csepeli Kék iskolába, amelynek galériájában Gádor Magda szobrászművész állította ki alkotásait. Meg lehet-e mintázni a tengert? Formába lehet-e önteni az árnyakat? Gádor Magda eme kiállításán bemutatott művei azt bizonyítják, hogy igen: kő- és betonkispasztkái, a vörös, barna és szürke festékekkel, megfestett rusztikus szobrai különös világot teremtenek. Tömbszerű, néhol áttörésekkel megbontott tömegei és formái a vertikális és a horizontális hangsúlyteremtések között ingadoznak; a főként domború felületekkel körbevett alakzatok fel-felmagasodók, el-elnyúlók. Miként az *Alkony* című Gádor-mű is: felségesen hömpölygőn, telve szomorúsággal, pillészárnyakon, és mégis súlyosan. Keserű Katalin művészettörténész írja: «Mióta a saját világát megtalálta, szobrainak jelentése lett. Organikus, eredendő formái ezt tárják elénk, ennek kimeríthetetlen voltát: egy másként gondolkozás lehetőségét.»”

*Wehner Tibor: Kíméletlen művészeti napló, október 20. hétfő délután
(Új Forrás XXIX. évfolyam, 1997. 10. szám, december p. 87.)*

„Rajzok és szobrok.

A dolog kicsit meseszerű, manapság ritkán hallunk ilyesmit. Adva van egy Gádor Magda nevű szobrász, aki – mint tudjuk – egész életében fontosnak tekintette a rajzot, szobrászi koncepiáló munkája során korábban is gyűltek értékes kompozíciói rajzasztalán, állványán. Így aztán természetes, hogy mindig részt is vesz a képzőművész szakma egyik «újszülöttnek» számító rendezvényén, a helyét hamar megtaláló szobrász-rajz biennálékon. Ez így történt 1996-ban is,

Lebegés, 2002, tus, papír, 78×59 cm,
j.: j.l.: GM 2002

a harmadik ilyen kiállításon, ahol díjat ítéltek meg számára, mégpedig a Vincze László papírmerítő műhelye által felajánlott, igen szép mennyiségű famentes rongypapír formájában. Szobrászunk kicsit meg is lepődött, mit is fog ő csinálni ezzel a szép és nemes anyaggal, de arra jutott: hátha lehet használni valamire... Aztán – ahogy egy-kéthavonta találkoztunk -, mindig egyre többet hallottam magam is a művésznőtől, hogy bizony ez egy kiváló alapanyag, s hogy milyen jó rá dolgozni, akár alkoholos filctollal, akár festékekkel, tussal, ecsettel. Aztán – láss csodát – hamar el is fogyott az első sorozat papír és bizony már ő kereste meg a papírmerítő mestert: adna-e még neki, most már üzleti alapon, további papírokat? S Vincze adott, különböző méretekből. Így aztán, mire elérkezett Gádor Magda tavaly őszi csepeli, fontos kiállításának időpontja, bizony addigra már egy olyan jelentős anyag gyűlt össze, hogy a rendezőnek, Várnagy Ildikónak igen erőteljesen – mondhatni kíméletlenül – kellett válogatnia, s így, a – természetesen – súlyosan meghatározó pasztikák mögött tartalmas, ám kicsit szűk látvány volt a rajzok világa. Manyika pedig csak továbbkészítette rajzait, s mikor papírmerítő mesterünk a közelmúltban műtermében meglátogatta, és – jogosan – elcsodálkozott az időközben igen jelentőssé terebélyesedett rajzi anyagon, szinte szükségszerűen azt tette, amire amúgy is készült: meghívta ide, immár híressé-nevezetessé vált talpalatnyi galériájába Gádor Magdát, de immár úgy, hogy a kiállítás címe *Rajzok és szobrok* lett, melyen belül tehát itt és most a rajzok kerülnek előtérbe, a hely szelleme által is meghatározottan. Ma tehát itt vagyunk a mese végkifejleténél, ami most «happy end»-del is végződik, hiszen ez a kollekciónak igen igényes, igen mély, s egy nagyon eleven intellektus műhelyébe enged bepillantást.

Természetesen Gádor Magda rajzai, illetve azok formavilága szorosan együttlélegzik szobraival. Mégis mindez szuverén képzőművészeti világ, öntörvényű, egyedi.

Soha, sehol nem voltak még kiállítva egyvonalas rajzai, melyek azonban revelációk. Magda bonyolult, sok elemből építkező pasztikai világa mellett ezek a szinte jelzészzerű vonalak igen puritánok, már-már minimal-artos atmoszférát sugallnak, s ugyanakkor mégis erőteljesek. Egyik oldalról jellemző

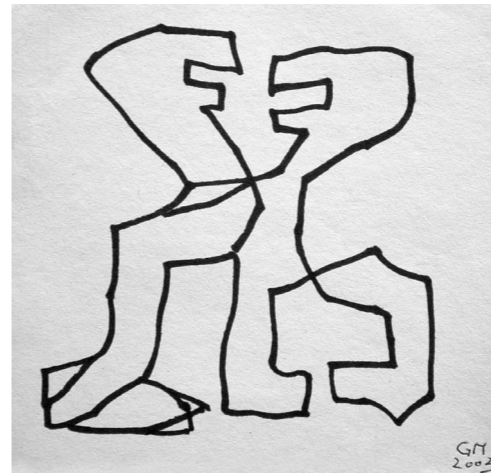
rájuk egy mély gondolatiság, valami bölcsességre utaló filozofikusság, valami nagyon ősi, tán keleti elmélyültség, másik oldalról a feszültségekkel együtt jelen van egy – Gádor Magdára amúgy is ritkán jellemző – felszabadultság. A vonal öröme is megszólal ezeken a lapokon, jó követni, s szinte érezni a vonal húzásának ívét, mely néha még játékos is lesz. Ez a végső letisztultság, melyben érvényesülni tud az anyag szépsége és meghatározóvá tud válni a toll formaalakítása nagyon emelkedetté teszi Gádor Magda e munkáit.

Ugyanakkor az őrá jellemző bonyolult és egymásba kapaszkodó formák, összekapcsolódások és viszonyulások jelennek meg összetettebb, sokvonalas, festői, erős plasztikai hatást keltő lapjain. Mindezekből érződik az a magasabb rendű etikai tisztaság, az aggodalom a világerért, emberért, mely szobraira is oly jellemző.

Mint korábban is fogalmaztam: Gádor Magda lényei töltik be rajzait, melyek nem magányosak ugyan, de jellemzően feszült viszonyban vannak egymással, a világgal. A kiálltást, az üvöltést szelíden jelző teremtményei egyfajta olyan életérzést sugallnak, mely mindannyiunkban benne rejtőzik, mi is nap mint nap megküzdünk azzal a szorongással és aggodalommal, amely e lapokban is feldolgozódik.

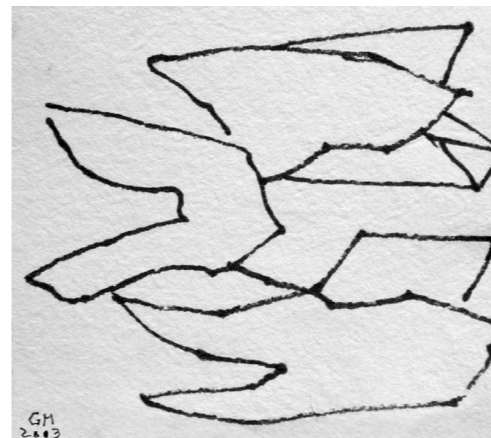
Gádor Magda jól megtalálta a különös textúrájú anyaghoz illő munkaeszközöket is. Külön feszültséget ad rajzainak, mikor a filctoll kihagyásosan hagy nyomot a papíron, mikor ecsete hol erőteljesebb, hol légiesebb struktúrát hoz létre és ez az érzékeny felületképzés, amely persze keveredik az erőteljes, tiszta felületekkel, drámai hatásokat, viszonylatokat hoz létre.

Mint jeleztük: szuverén rajzi világról van szó, amely azonban óhatatlanul alakítja, befolyásolja a plasztikai formateremtést is. Hogy milyen interferenciák és egybehangelődések lehetségesek és vannak, arra jó példa, hogy a mai kiállításon egy-két szobor is jelen van. A *Kapcsolat* és a *Kiáltó* szinte emblematikus jellegzetességgel láttatja Gádor Magda szobrászi mondandójának lényegeit, *Bálványa* pedig azokba az ősi tartományokba vezet minket vissza, melyekből szobrászata amúgy is mintha táplálkozna. S a szobrok megmutatják azt a szinte egyedülállóan csak rá jellemző vonzalmat, hogy szobrait, azoknak

Párbeszéd, 2003, tus, papír, 10×10 cm,
j.: j.l.: GM 2003

Repülés, 2003, tus, papír, 10×10 cm,
j.:b.l.: GM 2003

hideg beton-anyagát befesti, hol erősíti annak hidegségét, konfliktusokat felmutató viszonyait, hol melegebbé, bensőségebbé teszi, vöröses, lila árnyalataival.

Magda tehát szervesen együtt alkalmazza a rajz és a plasztika eszközrendszerét, s ezzel az egyéni szintetizálással egészen eredeti, új képzőművészeti minőségeket teremt.”

Feledy Balázs megnyitóbeszéde, Szentendre, 1998. április 17.

„Vörös vonal fogadja a látogatót Gádor Magda szobrász és grafikus kiállításán a Városi Galériában. A fogadtatást az *Égtájak* című, Borghes ihletésű szobor nyomatékosítja, hiszen a különleges fejű állatalakzatok, amelyek a művész egyik erényét képezik, a néző fantáziáját már a belépés pillanatában megmozdítják. Gádor Magda szobrászi pályaválasztása családi indíttatású. Nem csupán a magyar képzőművészet legjelesebbejének körében, illetve műveiknek aurájában eltöltött gyermekkor motiválta, hanem a kezében levő – genetikailag determinált – plasztikai érzék is. Édesapja, Gádor István a magyar kerámia egyik meghatározó alakja volt.

Gádor Magda a rejtőzködő művészek típusába tartozik. Műveiben szavakkal ki nem fejezhető belső érzelmek küzdelmeit látjuk, amely jelenségről Borisz Uspenszkij a következőket mondja: «... az egyik esetben a szerző szándékosan külső pozíciót foglal el az ábrázolt eseményekkel kapcsolatban (kívülállóként írja le őket). Másik esetben viszont olyan pozícióra helyezkedhet, amely belsőnek számít: felveheti például az elbeszélte események valamelyik résztvevőjének nézőpontját. ...»

Gádor Magda a fenti megállapítás határmezsgyéjén alkot. Szobrai és grafikái olyan emberi érzelmeket közvetítenek, amelyek az egyes és az általános megfogalmazások harmóniáját tükrözik, s így válnak művészi alkotássá. A terembe belépve az *Európa elrablója* című szobor megkerülhetetlen látványa fogadja a nézőt. Az állatra (bika) csupán fölnagyított bordaívek utalnak, de a 80 centis monstrum így is a korábbi mítoszértelmezés mai interpretációja, a rajzok közül a *Gondoskodás* című inkább a szeretet börtön jellegére utal, amelyik úgy veszi körül a szeretet tárgyát, hogy annak mozgáslehetősége a nullára redukálódik. A *Támadás* című csak egy vonallal megoldott, merített papírra készült rajz – ez utóbbi matéria indította el Gádor Magdát, hogy kibontakoztassa rajzi vénáját – azt mutatja, hogy a művész már a pont elindulásának pillanatában átengedi kezét a benne feszülő emócióknak.

Gádor Magda művészetében jelen van az abszurd és a destrukció (*Sokfejű, Küzdelem*). Az *Éjféli* címmel jelzett szobor arról tanúskodik, hogy a művész pusztán kolorisztikus és a természettől távol álló formai elemekkel is olyan hangulatot tud teremteni, amelynek körébe érve a befogadó néző megérti az elhallgatott kiáltásokat.”

Papp D. Tibor: Ki nem mondható világ. Gádor Magda művészetében jelen van az abszurd és a destrukció.

Kelet (Nyíregyháza), 1998. augusztus 11.

„Az 1996-os budapesti Nemzetközi Szobrászrajz Biennále egyik – a Vincze László szentendrei papírmerítő mester által felajánlott – díja gyanánt Gádor Magda szobrászművész száz ív kézzel merített papírt, és egy ötven lapos, vászonkötésű kis könyvet kapott. A papíríveken hosszú évek hezitálása után (mert olyannyira elbűvölte a papír szépsége, hogy alig-alig mert munkához kezdeni) a szobrász elvont rajzai rögzültek a közelmúltban, de a kis könyvecske nyomban megkezdte vándorútját: Gádor Magda művészbarátait, kollégáit kérte fel, hogy rajzoljanak, fessenek, készítsenek kollázst egy-egy lapra: korlátozó, egyúttal egységesítő tényező csupán a lapok mérete és a puhaságokban és rücskösségekben játszó papír-anyag volt.

Három esztendő alatt csaknem félszáz festő, szobrász, grafikus körében, műhelyében fordult meg a kis kötet, s így egy csaknem ötven műből álló, a személyesség, a közvetlenség varázsát hordozó-sugárzó, századvégi műegyüttes született meg. A friss vázlatokat és a késszé érlelt műveket, a jegyzetszerű portrékat, a karikatúrákat, a szobrászrajzokat és a geometrikus tanulmányokat, az absztrakt kompozíciókat, az idősebb és a fiatalabb alkotók munkáit szemlélve stílusok és szemléletmódok, törekvések és attitűdök sokszínű egysége, változatos körképe bontakozik ki a könyvet forgató, lapozgató előtt.

Gádor Magda szobrászművész zsebbe sülyeszthető méretű, kortárs alkotók műalkotásaiból szintetizálódó könyve autonóm műalkotás.”

Wehner Tibor: Könyv-mű. Új forrás. XXXII. évfolyam, 2000. 3. szám, március p. 99.

„*Lány álarc*cal című szobrát nemrég állították fel újra Hajdúszoboszlón, a Kálvin téri általános iskolák előtti téren. A sok vihart megért allegorikus nőalakot a `70-es évek elején adták át a művelődési központ könyvtári szárnyának felépülése után, majd a rendszerváltás elején esett áldozatul a vandál pusztításnak, melynek során ledöntötték. Közben az eredeti helyszín teljes átalakítása miatt új helyet kellett keresni a szobornak, mely közel tíz esztendő után került jelenlegi – s reméljük immár végső – helyére.”

Gádor Magda köszöntése, Szókimondó – Hajdúszoboszló kulturális havi folyóirata, 2000. május, V. évf. 5. sz.

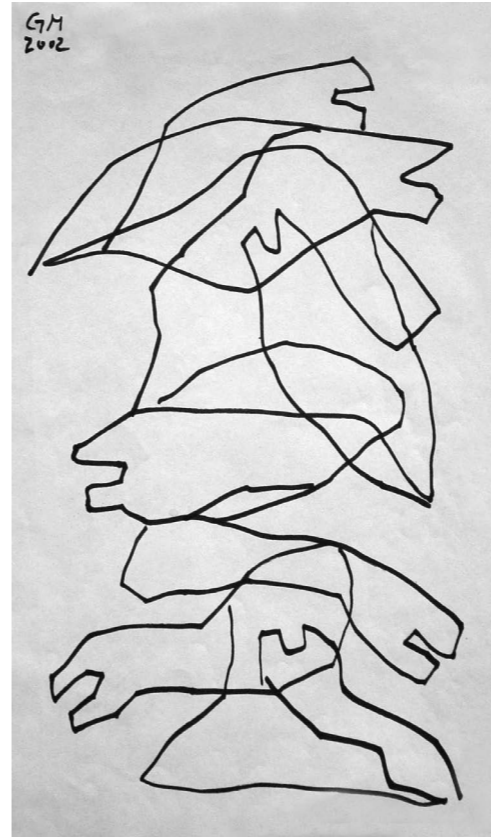
„A művészeti alkotásokról beszélni, mégpedig röviden, eleve kudarcra ítélt feladat. Ugyanis ha el lehetne mondani őket, ők maguk fölöslegessé válnának.

Még az sem segít, ha Freudot hívom segítségül, aki a *Totem és tabu* című művében a következőket írja: «Az emberi nemből általános a törekvés, hogy minden lényt olyanak képzeljen elé, mint amilyenek önmaguk és hogy minden tárgyat azokkal a tulajdonságokkal ruházzanak fel, melyeket legközelebről ismernek és melyek bennük közvetlenül tudatosak.» Hívja segítségül ő is Hume-ot,

majd így folytatja: «Az animizmus gondolkodási rendszer, nemcsak az egyes jelenségeknek adja magyarázatát, hanem a világegyetemnek egyetlen összefüggés gyanánt, egy pontból való felfogását engedi meg.»

Ezen a kiállításon azonban eldobhatjuk az okos szavakat. Nem jutnak eszünkbe mondatok, csak artikulátlannak tűnő morgások, kiáltások, hörgések, suttogások. Az állati lét pontos megnyilvánulásai ébrednek testünk rejtett zugaiban, zihálunk, verítékezünk, karunkon föl áll a szőr, míg vissza-visszatérünk egy rajzhoz, vagy szoborhoz. Az „okos” emberi formák eltűnnek, és fölébred bennünk a vágy az artikulált szavak iránt, hiszen kiállítás megnyitón volnánk. De vajon a papírra rögzített mozdulatok, cementfigurák milyen szavakat indukálnak? Van-e a szavaknak formája, ha a rajz, szobor maga is mozog. Ezek az alkotások ugyanis nem befejezettek, csak abbahagyottak, ugyanis az indulat hozta őket létre. Van olyan, amelyikhez többször is hozzányúl a művész keze, vagy ugyanazt az indulatot egy másikon folytatta, de az már más lett, lehet, hogy az előzőnek pont az ellenkezője. Ha óvatosan nézzük meg őket, kiderül, ők uralják a nézőt, és sok esetben az alkotót is. Nézzük meg közelebbről azt az energia-átlényegülést. A kiindulási pont maga a művész, pontszerűsége nem vitatható! Az iszonyú energia, amely benne feszül, az alkotás közegében túlnő önmagán, s ha a mű már elviselhetetlenül ő magává válik újra, akkor jön a következő. Ez olyan menekülés önmaga elől, amely a rajzokon, szobrokon, a bezáródás kísérlete, ami soha nem sikerül. A folyamat megy tovább, amíg az én bevallja kettészakadását, ha bekövetkezik. De nem! A forma ugyanis a végtelen szolgálatában áll és létrejön:

- az akarat víziója
- a lendület papírba fékezése
- a megbocsátás bűne
- az emlék megszüntetve megőrzése
- a fájdalom csakazértise
- a repülés illúziója

Mozgás, 2002, tus, papír, 30×17 cm,
j.:b.f.: GM 2002

- a düh esztétikája
- a kézzelfogható megkerülése
- az álom fehérségének megfojtása
- a kimondhatatlan kimondása.

Mutatja meg nekünk Gábor Magda.”

Papp D. Tibor: Gábor Magda kiállítása 2002.

Elhangzott Nyíregyházán, a Pál Gyula Teremben rendezett kiállításnyitón. 2002. december 18.

„Gábor Magdát és műveit akkor ismertem meg közelebbről, amikor 1996-ban a Műcsarnok munkatársaként éppen ebben a galériában rendeztem meg egyéni kiállítását. Férjével, Nagy Sándor szobrászművésszel közös műtermében találkoztunk, a Százados úton. A falak mentén húzódó polcokon végig szobrok sorakoztak, sőt a műterem terének nagy részét is asztalokon, talpzatokon, állványokon álló műalkotások foglalták el. A sok-sok szobor is mutatta azt a hihetetlen energiát és alkotókedvet, mely Magda, vagy ahogy őt mindenki szólítja, Manyika sajátja. Szellemi frissessége és nyitottsága minden találkozásunkkor lenyűgöz. Gyakran érzem úgy, hogy kettőnk közül ő a fiatalabb.

Tehát hat évvel ezelőtt már álltunk itt, ugyanezen a helyen Gábor művek: szobrok és rajzok között. Az akkor kiállított munkák közül csupán egy szobor szerepel itt újra, a többi mű mind azóta született. Sőt, talán nem árulok el titkot, ha elmondom, hogy Nagy T. Katalinnak, a kiállítás kurátorának nem volt könnyű dolga a válogatáskor, hiszen Magda utóbbi években készült műveivel egy háromszor ekkora galériát is meglehetett volna tölteni.

A Dorottya Galériában ismét szereplő szobor a kiállítás címadó műve: a *Kiállítás*. Ezt a szobrot méltán tekinthetjük a művész egyik főművének. Megjelenik rajta Gádor Magda főmotívuma, melyet Horváth György „leleménynek” nevezett: «Mi ez a bizonyos lelemény? Egyszerű: hogy a villáskulcsnak olyan a pofája, mintha harapni készülő állat feje volna.» Ilyen fejű lények Magda műveinek szereplői. Külsejük emlékeztet állatokra, őslényekre, de belső tulajdonságaik az ember pszichikumára hasonlítanak. Ezért találjuk olyan ismerősnek őket. Örülnek, beszélgetnek, veszekednek vagy éppen félnek a külvilág borzalmaitól. Találó tehát a kiállítás címe: Kiállítás, hiszen ezek a lények kiáltanak, szólnak hozzánk. Természetesen a szereplőkön keresztül maga a művész üzen, osztja meg velünk gondolatait érzésekről és érzelmekről.

Bár Gádor Magdát elsősorban szobrászként tartjuk számon, plasztikai mellett igen jelentős grafikai munkássága is. Rajzai először éppen az említett 1996-os kiállításon jelentek meg a szobrokkal egyenrangú műalkotásként. A nyári kényszerpihenő után keletkezett tizenöt kisebb és három nagyobb méretű rajzon az alkotás, az alkotás öröme tükröződik. A lendület, ha lehet, még sodróbb, a felületek még gazdagabbak, a kifejezés még intenzívebb. A rajtuk megjelenő energikusság, életöröm és élni akarás olyan pozitív üzenet, mely minden ember számára példaértékű lehet.”

Bálványos Anna: Gádor Magda Dorottya utcában rendezett kiállítása elé. Budapest, 2002.

„Gádor Magda föloldja a félelem és az esztétikum dichotómiáját!

Az emberi történelem sorát a háborúk alkotják. A legértelmesebbnek titulált lény neve Homo sapiens. Egyre inkább mosolyra késztető kijelentés. A szavannák vadjai, a tenger mélyének rettegett szörnyei, a levegő áldozatot elengedni nem tudó madarai, a legtermészetesebb módon csupán annyit ölnek, amennyi létük fenntartásához feltétlenül szükséges. Az ember azonban – Radnóttal szólva «kéjjel pusztít», nem véve észre, hogy perverz öröme közben saját végzetét idézi elő.

Gádor Magda nem valamelyik isteni szózat intelmeinek illusztrátora, hanem a vizuális forma-

nyelv Vátesze. Szobrai és rajzai a technika lehetséges határait feszegetve kísérik meg az adott pillanat anyagba rögzítését. Olykor-olykor bátorságot merít és átgondolja «saját magát», hol szigorítva, hol lágyítva az előbb még bizonyosságnak tűnő műalkotás-kijelentést.

A néző, alkotásai láttán összekapcsolja a két, látszólagosan ellentmondó fogalmat; a rettegést és a szeretetet. A művész föloldja az emberlét antinómiáját, és teremt, nem pusztít. Szelídsége nem hordozza magában az isteni ellentmondást, hiszen – mint ahogy arra Carl Gustav Jung is fölhívja a figyelmet – Jób tragédiája csupán az élettől való elvonatkoztatás drasztikus intelme.

Jelen kiállításon élvezettel tanulunk, miközben felcsillan előttünk a remény, hogy létünk értelmet nyer és megérjük a holnapot. Kérem, a látottakból merítsenek erőt és higgyenek Gádor Magdának, aki velem ellentétben nem az «elszálló» szavak embere!”

Papp D. Tibor kiállításmegnyitó (részlet). Elhangzott a hajdúszoboszlói kiállítás megnyitóján, 2003. január 22-én.

„Szófiában, a Magyar Kulturális Intézet felkínálta a betekintés lehetőségét Gádor Magda grafikai és figurális munkáiba. Még nem találkoztam Gádor Magdával. Láttam a grafikai sorozatát és más munkáit is, de ennek a megismerésnek határt szab a Budapest-Szófia távolság. Ezen keresztül is kinyújtva kezét üdvözletre természetes rokonságot érzek vele.

Gádor Magda rajzai közvetlen hatással vannak rád, ez a hatás dinamikus és kifejező. Az eredeti 20 mű univerzális művészi nyelven, boldogan szabadít meg a tettetett valóságtól, mialatt meggyőzően autentikus, lehetetlen utánozni.

A bizonytalan biológiai alakok ábrázolása tétova asszociációkat vált ki, de a lüktetést érezzük az anyagban. A visszatükröződés célja a dolgok lényegének meglátása. A körforgás, az univerzális emberi dolgok, mint az egyedüllét, küzdelem, barátság, család mind szigorúan személyes jellegűek. Ezek a gesztusok bámulatos kultúrájáról és még többször az érzékek nemességéről szólnak.

Hasonlóan a nagy XX. századi művészekhez, a Gádor Magda teremtette alakok, amelyek úgy tűnik, az emberiség legősibb emlékezetének lenyomatai – teljesen modernnek spontaneitásukban és

Utószó egy könyvhöz

Evolúció, 1980, kő, csont, 47×54×16 cm, j.n.

„1970-ben ismertem meg Gábor Magda portrészobrát, egy férfifejet, mely egyszerre volt keménységgel és érzellemmel formálva, archaikusan időtlen volt s egyben igen közeli visszaadása egyetlenegy nagyon közeli személyiségnek. Később tudtam meg, hogy a szobor Gábor Magda férjét ábrázolja, Nagy Sándor szobrászt, aki teljesen más világot farag kőszobraiban, s akinek egyéniségét s a művész-feleség személyes és személytelen tiszteletét a két példányban is elkészült szobra tökéletesen visszaadja. Nagyon örültem akkor, hogy jó portrészobrászt ismertem meg a Műcsarnok *Új művek* kiállításán. Később derült ki, hogy Gábor Magda más műfajokat is művel, sőt az évek folyamán egyre fontosabb lett számára a natura és az ember alkotta világ sok különös összefüggése egészen különös módon megjelenítve. Pedig egészen fiatal korában, az 1940-es években expresszív figuratív szobrokat mintázott – ahelyett, hogy keramikus lett volna, tiszteletre méltó édesapja, Gábor István vágya szerint. Életrajzából kiderül, hogy neves mesterek: Bokros Birman Dezső, Medgyessy Ferenc bíztatták, irányították a szobrászi pályára. Bokros Birman Dezsőtől éles fogalmazást, kritikus mondanivalókat, a groteszk iránti érzékenységet leshetett el, Medgyessytől a szép, határozott, kerekded formákat. Utóbbi már korai portréján, édesanyját ábrázoló portrészobrán (1940-es évek eleje) megmutatkozott, s ugyanezekben az években készült rajzain, melyeken szerelmesek ölelik egymást, anya védi-öleli gyermekét, az élet melegsége fogalmazódik meg papíron, később agyagban. Az expresszivitás jellemzi téglán ülő munkásasszonyát, majd később mindez fegyelemmel társul, mikor kisplasztikában elbeszélő, nosztalgikus témákat old meg,

mint a nemzedékek pusztulás élményét közlő *Ritkuló sor* (1978), vagy az emberi kultúra évezredeit alapformákkal, sorba rakott bábokkal felidéző *Evolúció* (1977).

Gádor Magda rendes főiskolai tanulmányok után tisztos közösségi feladatokat szívesen vállaló szobrász a hetvenestől a kilencvenes évekig. Neveltetése, komoly szolidaritás érzéke miatt és mindig a társadalom nehezebb életű tagjai mellett áll, s elkötelezettséggel hisz abban, hogy a környezet jó szándékú alakítása jobbá, szebbé teheti ezeknek a rétegeknek az életét. Iskolákba például kútszobrokat szívesen alkotott, örült, ha kertet díszíthetett alkotása. Soha nem vállalta mások által kidolgozott, sügött témák megformálását, sőt az évek során egyre erősebben öntörvényű, személyes hangú experimentális szobrász lett, aki néha az átlagosnál nagyobb, hangsúlyozottabb kisplasztikákat készít. Első szobrait még édesapja kiégette, majd maga készített öntött fémszobrokat, de művészetét legtartósabban egy 20. századi anyag, a beton, az öntött, formázott, majd színes, vagy fekete vonalakkal telerajzolt, festett beton közvetíti. Néhány éve ehhez csatlakozik egy gazdagon kivirágzott papírmunka művészet, kitűnő vagy szerényebb papírra készült kisebb-nagyobb méretű rajzok sokasága.

Gádor Magda nem lett portrészobrász, de nagyon erősen foglalkoztatták különböző stilizált formákban az emberalakok, az emberi kapcsolatok, emberi érzelmek. Van olyan kompozíciója, ahol a platóni példát idézve fél-emberek állnak közel és messze egymástól nagyon csendesen vágyakozva az eggyé, tökéletessé válás pillanatára. Vannak hősi tartásban állók, bálványok, de sokkal többen vannak, akik viaskodnak, küzdenek egymással és saját félelmeikkel, szorongásaikkal. Egyre szürreálisabb módon jelennek meg kétféjű egytestű lények rajzain, beton szobrain, akik kiáltanak, üvöltenek, sikoltanak. Száz, száztiz évvel ezelőtt hasonló lények voltak láthatók Edvard Munch grafikáin és festményein. Gádor Magda semmiképpen nem követi a norvég mestert, de hasonló életérzés alakult ki benne. Valószínűleg hasonló egyetemes félelmek és szorongások következtekben. A hetvenes években készült művei között igen sok volt a gép és állat, pontosabban ember alkotta gépállat; ezek a lények többnyire nem voltak annyira félelmetesek, mint a későbbi ember-állat személyiségek. Gádor Magda nyolcvanas, kilencvenes években

rajzolt, festett beton-plasztikáin mind a gép-állatok, mind az ember-állatok intelligensek és erősek, de az ember-állatok sebezhetőek, mint a delfinek, úgy üvöltenek, mint a néma halak József Attila *Nagyon fáj!* című költeményében és egyetlen formában valósítják meg azt a szimmetriát és aszimmetriát, amit Salvador Dalí úgy „ábrázolt” egy általa elrendezett fényképen, hogy az egyik hóna alá vett egy élő tengeri halat, a másik hóna alatt pedig egy halformára repedt követ, s azt akarta bizonyítani, hogy szerves és szervetlen világ egy és ugyanaz.

Gádor Magda Nagy Sándorral együtt sokat utazott, sok fontos régi műtárgyat, műemléket látott. Legerősebben az őskori és az ókori művészet emlékei hatottak mindkettőjükre, természetükhöz illően más-más módon. Mezopotámiai kapukat őrző állatemberek a berlini múzeumból, etruszk és görög vázákön látható tengeristen alakok, indián kultúrák emlékei, ki tudja honnan, mely múzeumból ösztönözték Gádor Magdát arra, hogy immár évtizedek óta betonból alkosson formákat az emberiség kultúrájának kezdetétől megformált félelemnek, örömmek, küzdelemnek és az összetartozás keresésének, mint ezt önéletrajzában maga vallja. Ezek az érzések szülői és fenntartói az emberi nemnek.

Gádor Magda művészetének Magyarországon és még egészen távoli földrészén is, mint amilyen Alaszka, vannak tisztelői. Művészársaknál, országos múzeumban, magángyűjteményekben és parkokban találkozhatunk Gádor Magda műveivel, kiállításai vidéken és a fővárosban, távoli és közeli országokban mindig sikert aratnak.

Gádor Magda az elmúlt években nagyon sok rajzot készít. Szobortervei is rajzok sokaságában születnek, de vannak rajzai, melyeken szabadon futnak a vonalak és nem készítenek előtérbeli formát. Ez év tavaszán otthoni műtermében, mert nemcsak a Százados úton, de otthon is dolgozik – nagyon rangos festményekkel, szobrokkal, rajzokkal körülvéve (ezek Dési Huber István, Bokros Birman Dezső, Kádár Béla, Uitz Béla, Mészáros László és mások művei) – nagyméretű rajzokat készített fekete, piros, barna színekkel. Az egyikben az ismert félelem motívum, a másikon

a több évtizeddel ezelőtt már látott ölelés, összetartozás csaknem absztrakt módon megjelenítve, a harmadikon a gömbölyded vonalhálóból szintén évezredes motívum látható, az anya gyermekével.

Gádor Magda törekeny termete ellenére igen erős ember, szigorú alkotó. Választás alapján igazodik elődeihez, semmiféle tőle idegen hatástól nem engedi érinteni magát.

Mindig ott van férjével együtt Budapest legjobb kiállításain, mosolyog, örül mások sikerének. Ezzel együtt csak a maga útját járja, mikor papírt vesz elő, mikor önti, faragja, festi beton szobrait. Nem lehet csoporthoz, irányzathoz kötni munkáit, jóllehet sok barátja van, tiszteli, kedveli Harasztý István mozgó, csengő konstrukcióit, megcsodálja Móder Rezső zörgő, zaj-zenét produkáló óriás szobrait és anyásan szereti Várnagy Ildikó játékos, lírai kompozícióit, becsüli Nikmond Beáta tömör kőszobrait is. Nem sorolom tovább barátait, kritikusaiából pedig gazdag válogatást nyújt ez a könyv.

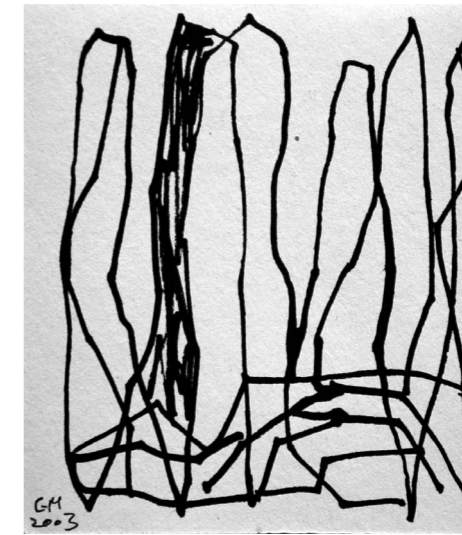
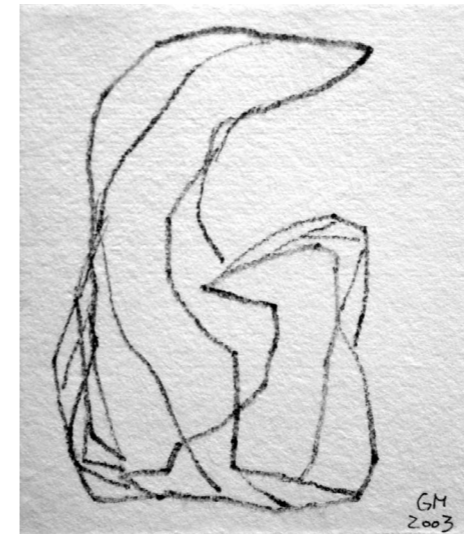
Köszönöm, hogy részt vehettem létrehozásában.

Szabó Júlia

Összetartozás, 2003, tus, papír,
10×10 cm, j.:j.l.: GM 2003

Sorban, 2003, tus, papír,
10,5×9,8 cm, j.:b.l.: GM 2003

Visszanéző, 2003, tus, papír,
10,5×10 cm, j.:n.

Együtt, 2003, tus, papír,
10×10 cm, j.:j.l.: GM 2003

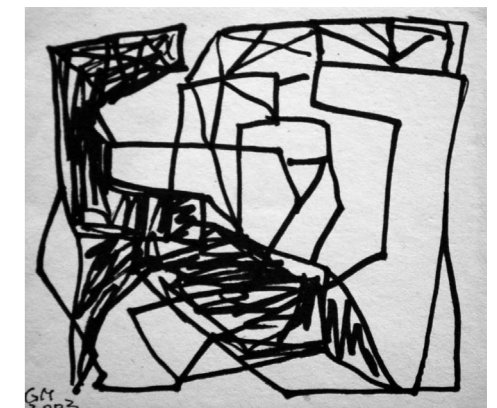
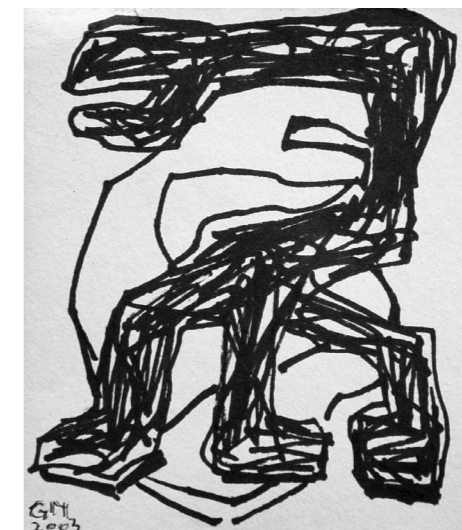
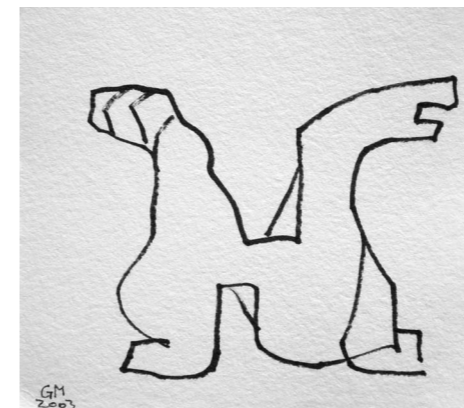
Indulás, 2003, tus, papír,
10,2×10,4 cm, j.:j.l.: GM 2003

Beszélgetők, 2003, tus, papír,
10,7×9,6 cm, j.:j.f.: GM 2003

Kétfejű, 2003, tus, papír,
10,2×15 cm, j.:b.f.: GM 2003

Vitában, 2003, tus, papír,
10,4×10 cm, j.:b.l.: GM 2003

Fektén-fehéren, 2003, tus, papír,
9,7×10,7 cm, j.:b.l.: GM 2003

Magda Gádor on Magda Gádor

(extract)

Lángolás, 1999, tus, papír, 29,5×21 cm, j.:b.f.: GM 99

My father took it for granted that I was going to be a ceramicist. He even embarked on the induction process, teaching me everything from throwing clay to understanding glazes. But somewhere along the line I got interested in modelling. That and ceramics aren't mutually exclusive, I know. But I wanted to be a sculptor. My father and I reached an agreement. In the morning I would continue with my ceramics, and in the afternoon I could do whatever I wanted. I threw myself into the whole modelling thing. I started drawing as well. For ages I didn't show my father anything of what I was doing. Other people did look at my work, though. Sculptors came too. Ferenc Medgyessy, for example, and later on Dezső Bokros Birman. They told my father to have a look at what I was producing. He did. And he took my sculptures straight to kiln to fire them. It was a wonderful signal of acceptance, and I was very happy. A few years after that, in 1949, I got a place at the Budapest College of Fine Art, in the sculpture faculty. My tutors were Sándor Mikus, Pál Pátzay and Zsigmond Kisfaludy Stróbl.

The next few years were hard, beset with obstacles and setbacks. I was full of enthusiasm for what I was doing, but I soon realised that there was much I just didn't - and couldn't - agree with. My enthusiasm didn't die, but I somehow kept it banked down. I decided to keep my head down, do whatever was required, and after that begin things in earnest. I was in my third year when I made friends with Sándor Nagy, who was in the same year as me. We married in 1952. Everyone at the college was amazed. They thought the marriage could never last, because we came from such different backgrounds. They thought there was much too wide a gulf between Pest and Szabolcs County. We knew all that was nonsense. We knew we were meant to be together and that together our lives

would be complete. At Easter we paid a visit to my husband's home, the village of Buj. The family totally accepted me, and I felt completely at home. A few days into the visit I was already making a model of a calf lying in the stable.

We graduated in 1954. It took a good few years for us to find our feet after that. We began showing our work in exhibitions. Occasionally we would get a commission for something. I always tried to do these as well as I could according to my own criteria. If there were arguments I tried not to get involved. I just tried to make sure the sculpture reflected something I admired. I learned a lot from travelling. I learned a lot from the art of past ages, too. In any era there was always something – a figurine, a vase, a drawing – which struck a chord in me. But it was prehistoric art that made the deepest impression. We spent hours wandering through streets and squares and museums. Seeing all those wonderful things made me feel I should just go back to square one and start again.

It is the most basic things in us – fear and joy, struggle and solidarity – that seek expression in sculpture and drawing. Instead of empty journeys and repetitions it is these things that deserve our most undivided attention.

Budapest, December 2002

Madarak, 2000, tus, papír, 30x17 cm, j.:b.l.: GM 2000

Afterword for a book

(extract)

“After graduating Magda Gádor was, from the 70s to the 90s, a sculptor who willingly took on worthwhile public projects. Her upbringing and her sense of solidarity have made her a natural ally of society’s less fortunate members. She has always been a firm believer that well-intentioned efforts to improve and enhance the environments where people live can go a long way to improving the lives of the people concerned. She was always happy to produce sculptures to ornament schools drinking fountains, for example. She was happy to see her work erected in public gardens. She has never been content simply to re-hash other people’s ideas in sculpture form. In fact, over the years she has become more and more a law unto herself; an experimental sculptor with a personal voice. Sometimes she will come out with a small sculpture that is larger or more emphatic than average. Her first sculptures were fired in her father’s kiln. Later she moved on to cast iron. Her most enduring material, however, has been an entirely 20th-century one: concrete; cast, sculpted, painted, covered with coloured or black lines... Some years ago another medium was added: paper, a plethora of drawings, small and large format, on all kinds of paper, top-quality or scrap.

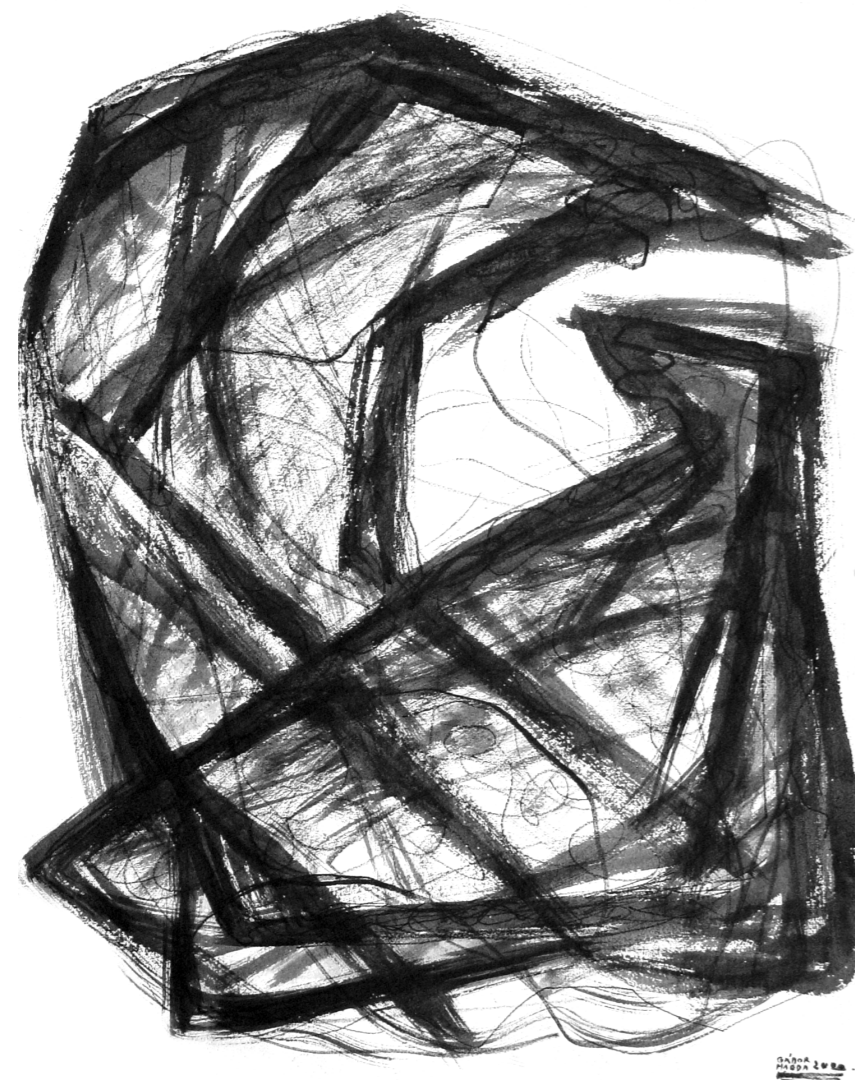
Magda Gádor only several times turned her hand to portrait sculpture, though the human form, human relationships and human emotions have always been an important element in her work, in a variety of stylised guises. There is one composition where, in a nod to the Platonic idea, half-figures stand at smaller or greater distances from each other, waiting in silent longing for the moment of union, of achieving wholeness. There are standing figures, striking heroic poses; there are idols; but much more commonly her figures are seen doing battle with each other or with their own fears and anxieties. A more surreal element creeps into her drawings and concrete sculptures, with two-headed creatures caught in the act of screaming or crying out. A little over a century ago similar figures were seen in the drawings and paintings of Edvard Munch. Gádor is in no way a disciple of the Norwegian artist, but her feelings about life seem to have developed along similar lines, probably as a result of similar universal fears and doubts. Among her works from the 70s there were a lot of machines and

animals – or, to put it better, machine-animals created by man. But these creations were on the whole less frightening than the later man-animal incarnations. In the 80s and 90s both the machine-animals and the man-animals that Gádor drew or painted onto her concrete sculptures were powerful and intelligent, but the man-animals were all vulnerable – like dolphins. They scream, like the dumb fish in Attila József’s poem *It Hurts!* And nowhere do they reflect that symmetry and asymmetry that Salvador Dalí “depicted” in a photograph he set up, where under one arm he carried a live fish and under the other a cracked stone in the shape of a fish, in order to demonstrate how the organic and inorganic worlds are one and the same.

Júlia Szabó

Magda Gádor über sich selbst

(Ausschnitt)

Védelem, 2000, tus, papír, 79×59 cm, j.:l.: Gádor Magda 2000

Mein Vater dachte, dass ich später Keramikerin werde. Er begann auch mit dem Unterricht von Tonfiltrieren bis Lehre der Bezüge. Doch ich begann in der Zwischenzeit zu modellieren, was nicht im Widerspruch zum Material der Keramik steht, doch ich wollte Skulpturen machen.

Ich habe mit meinem Vater vereinbart, das ich vormittags Keramiken mache und nachmittags das tun kann, was ich will. Ich begann damals mit einer irrsinnigen Lust, zu modellieren. Ich zeichnete auch. Lange Zeit habe ich meinen Vater nicht gezeigt, was ich mache. Doch andere haben meine Arbeiten schon angesehen. Es kamen auch Bildhauer, sogar Ferenc Medgyessy und später Dezső Birman Bokros. Sie waren es, die meinem Vater sagten, er solle sich einmal anschauen, was ich mache. Er tat das auch und brachte die Skulpturen der Reihe nach zum Ofen, um sie zu brennen. Das war eine große Anerkennung und ich war sehr glücklich. Einige Jahre später, 1949 wurde ich an der Budapester Hochschule für Bildende Kunst, Sektion Bildhauerei, aufgenommen. Meine Lehrer waren Sándor Mikus, Pál Pátzay und Zsigmond Kisfaludy Stróbl.

Es folgten schwere, widersprüchliche Jahre mit Hindernissen. Mein Enthusiasmus war riesig, doch ich bin schnell darauf gekommen, dass ich mit vielem nicht einverstanden sein kann. Der Enthusiasmus lebte weiter in mir, doch irgendwie zurückhaltender. Ich dachte, dass ich hier alles tue, was notwendig ist und danach beginnt irgendetwas Wahres!

Ich war drei Jahre alt, als ich mich mit einem Studienkollegen des gleichen Jahrganges, mit Sándor Nagy, anfreundete, 1952 heirateten wir. An der Hochschule wunderte man sich sehr über diese Heirat. Sie dachten, dass kann keine dauerhafte Verbindung sein, weil wir ganz woanders her kamen.

Nachwort zu einem Buch

(Auszug)

Sie dachten Pest und Szabolcs sind zu weit voneinander entfernt. Wir wussten, das ist nicht so, wir spürten, dass unser Leben zusammen vollständig ist.

Zu Ostern besuchten wir das Heimatdorf meines Mannes – Buj. Die Familie hat mich angenommen und auch ich fühlte mich zuhause. Nach ein paar Tagen begann ich zu modellieren, ein liegendes Kalb im Stall.

1954 haben wir den Hochschulabschluss gemacht. Danach vergingen lange Jahre, bis wir zu uns fanden. Wir nahmen an Ausstellungen teil, manchmal bekamen wir auch Aufträge. Ich versuchte, diese meiner Denkweise nach am besten durchzuführen. Wenn es Debatten gab, habe ich möglichst nicht diskutiert, ich habe versucht, in der Skulptur auszudrücken, was ich für gut befand.

Während den Reisen sah ich viel und aus jeder Zeit gibt es eine Skulptur oder einen Topf, Zeichnung oder Bild, das mich ansprach, doch am meisten wirkte die Urzeit auf mich.

Ich besuchte Plätze, Straßen, Museen. Ich habe viele Wunder gesehen und ich spürte, dass man alles von vorn beginnen muss.

In unseren Skulpturen, Zeichnungen wird die Form der grundlegendsten Dinge, die in uns lebende Angst und Freunde, Kampf und Zusammenhalt gesucht. Anstelle von Wiederholung und Leerlauf müssen diese am besten realisiert werden.

Budapest, Dezember 2002

Magda Gádor war nach ihrem Hochschulstudium von den siebziger bis zu den neunziger Jahren eine Bildhauerin, die gern öffentliche Aufgaben übernahm. Durch ihre Erziehung, und ernsthaftes Solidaritätsgefühl stand sie immer den Mitgliedern der Gesellschaft, die es schwerer in ihrem Leben hatten. Sie glaubte fest daran, dass die Gestaltung des Umfeldes das Leben dieser Leute verbessern kann. Sie hat gern Brunnenkulpturen für Schulen gemacht, sie war froh wenn ihre Skulpturen Gärten zieren durften. Sie hat nie die Gestaltung von Themen, die von anderen erarbeitet, zugeflüstert wurden, übernommen. Im Laufe der Jahre wurde sie eine immer mehr nach ihren eigenen Gesetzen experimentelle Bildhauerin mit einem persönlichen Stil, die manchmal überdurchschnittlich große Kleinplastiken fertigte. Ihre ersten Skulpturen wurden noch von ihrem Vater gebrannt, später hat sie selbst Metallskulpturen gegossen. Ihre Kunst hat jedoch nachhaltig ein Material aus dem 20. Jahrhundert – den Beton – später über mit bunten oder schwarzen Linien voll gezeichneten Beton vermittelt. Seit einigen Jahren hat sich eine reichlich blühende Papier-Kunst, eine Vielzahl von kleineren und größeren Werken auf ausgemaltem oder beschnittenem Papier hinzugesellt.

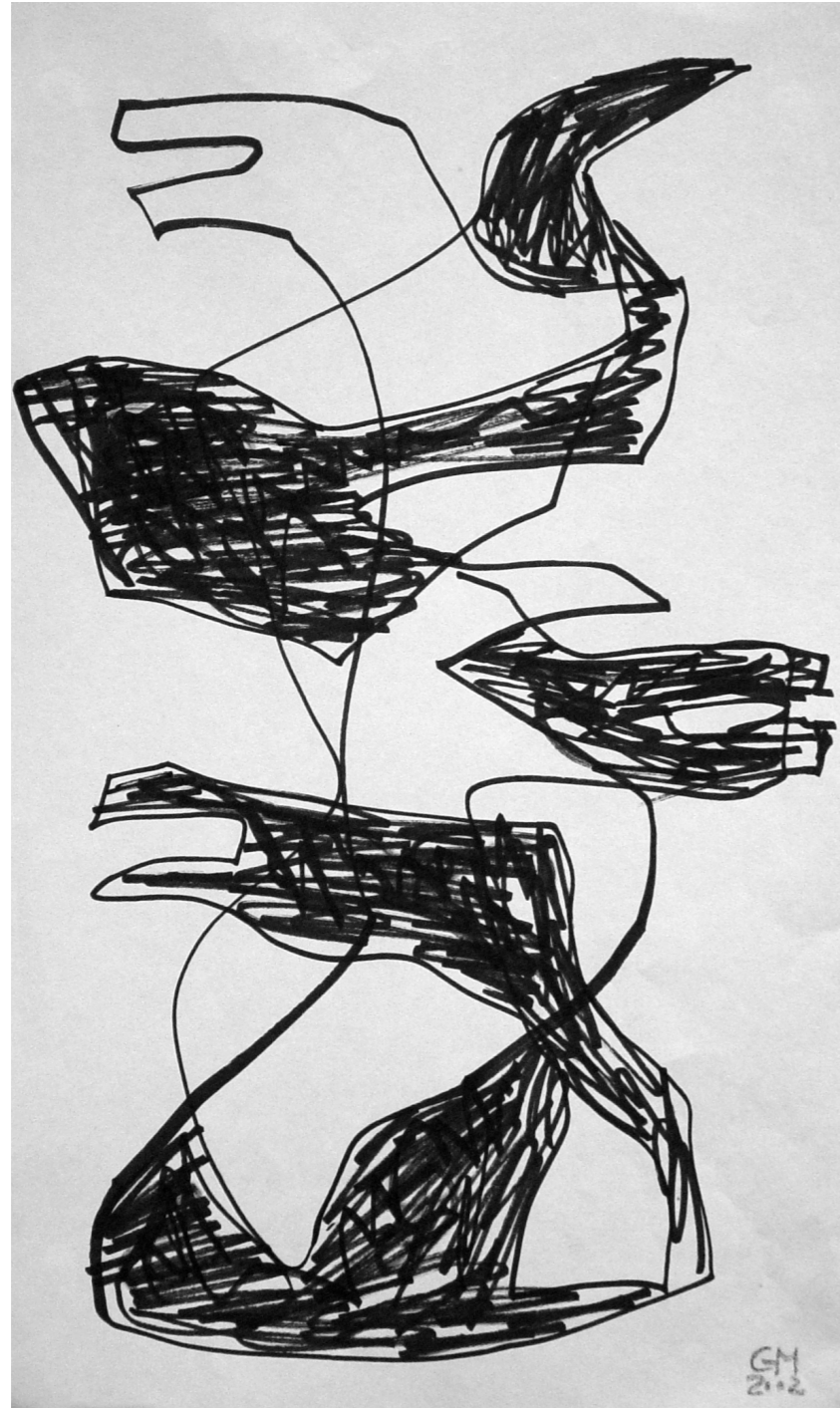
Magda Gádor ist keine Portrait-Bildhauerin geworden, jedoch die Menschengestalten, menschliche Beziehungen und Gefühle beschäftigten sie immer sehr stark in verschiedenen stilisierten Formen. Es gibt eine Komposition, bei der dem platonischen Beispiel folgend Halbmenschen nah und entfernt voneinander in einer sehr stillen Erwartung der Vereinigung des Vollkommenwerdens stehen. Es gibt Kompositionen in heldenhaften Posen, Abgötter, es gibt aber weitaus mehr andere, die miteinander und mit ihren eigenen Ängsten streiten, kämpfen. Auf ihren Zeichnungen, Betonskulpturen erscheinen immer mehr Wesen im surrealistischen – Stil – mit einem Körper und zwei Köpfen, die schreien und heulen. Vor hundert - hundertzehn Jahren konnte man ähnliche Wesen in den Grafiken und Gemälden von Edvard Munch sehen. Magda Gádor folgt auf keinen Fall dem norwegischen Meister, aber sie ist von einem ähnlichem Lebensgefühl. Wahrscheinlich infolge von ähnlichen universellen Ängsten und Beklemmungen. Unter ihren Werken aus den siebziger Jahren gab es sehr

viele Maschinen und Tiere, genauer gesagt von Menschen geschaffene Maschinentiere; diese Wesen waren meistens nicht so beängstigend, wie die späteren Mensch-Tier Persönlichkeiten. In den in den neunziger Jahren gezeichneten, bemalten Betonkleinplastiken von Magda Gádor sind sowohl die Maschinen-Tiere als auch die Menschen-Tiere intelligent und stark, wobei die Menschen-Tiere wie Delphine verletzlich sind und schreien wie die stummen Fische im Gedicht "Nagyon fáj" (*Es tut sehr weh!*) von Attila József und in einer einzigen Form die Symmetrie und Asymmetrie verwirklichen, die Salvador Dalí auf einem durch ihn inszeniertem Foto so darstellt, dass er unter einem Arm einen lebendigen Meeresfisch, unter seinem anderem einen fischförmig gespaltenen Stein nahm, womit er beweisen wollte, dass die organische und anorganische Welt dieselbe ist.

Júlia Szabó

Kiáltó, 2000, tus, papír, 78×59 cm, j.j.l.: GM 2000

Szabadulás, 2002, tus, papír, 30×17 cm, j.-j.l.: GM 2002

Magda Gádor d'elle-même

(Extrait)

Mon père pensait que plus tard je deviendrais céramiste. Il a commencé ma formation du filtrage de la glaise à la connaissance des émaux. En même temps, je me suis mise à modeler ce qui n'est pas opposé à la matière de la céramique, mais moi, je voulais faire des statues. Nous nous sommes mis d'accord avec mon père que dans les matinées, je participerais à la fabrication des céramiques et les après-midi, je pourrais faire ce que je voudrais. Alors j'ai commencé à modeler avec ferveur et dessinais aussi. Pendant longtemps je n'ai pas montré à mon père ce que je fabriquais. Mais d'autres ont regardé mes œuvres. Des sculpteurs sont venus également, d'abord Ferenc Medgyessy, puis Dezső Bokros Birman. C'étaient eux qui ont dit à mon père de regarder enfin ce que je faisais. Il l'a donc regardé et apportait les statues, l'une après l'autre, au four pour les cuire. C'était une grande reconnaissance et j'en étais très heureuse. Ensuite, quelques ans plus tard, en 1949 j'ai été admise à l'École Supérieure des Beaux-Arts de Budapest, à la spécialité de sculpteur. Comme professeur j'ai eu Sándor Mikus, Pál Pátzay et Zsigmond Kisfaludy Stróbl.

Des années difficiles, ambiguës ont suivi pleines de difficultés. J'étais très enthousiaste mais je me suis vite rendu compte que je ne pourrais pas être d'accord avec beaucoup de choses. J'avais toujours l'ardeur mais d'une façon plus retenue. J'imaginai que je faisais tout ce qui était nécessaire ici et puis commencerait quelque chose de véritable!

J'étais en troisième année quand je me suis liée d'amitié avec un étudiant, Sándor Nagy. En 1952 nous nous sommes mariés. A l'École Supérieure tout le monde était étonné de ce mariage, on pensait que notre lien ne pourrait pas durer longtemps parce que nous étions venus des milieux si différents. On pensait que Pest et Szabolcs étaient loin l'un de l'autre. Nous savions que ce n'était pas le cas, nous sentions que notre vie ne serait complète qu'ensemble.

A Pâques nous sommes allés dans le village natal de mon mari, à Buj. La famille m'a accueillie et me suis sentie chez moi. Quelques jours plus tard je modelais déjà le veau couché dans l'étable. Nous avons terminé nos études en 1954. Il fallait de longues années que nous retrouvions nous-mêmes.

Postface à un livre

(Extrait)

Nous avons commencé à participer à des expositions, parfois nous avons eu des commandes. J'ai essayé de les réaliser après mes idées le mieux possible. S'il y avait des discussions je n'y participais pas de préférence, j'essayais d'imposer dans la sculpture ce que je trouvais bon.

Au cours de voyages j'ai vu beaucoup de choses et de chaque époque il y avait une statue ou un récipient, un dessin ou une peinture qui me parlait, mais c'étaient les monuments de la préhistoire qui m'ont touchée le plus.

Nous fréquentions les places, les rues, les musées. En voyant toutes ces merveilles je sentais que je devrais tout recommencer.

Les choses les plus fondamentales, la crainte et la joie, la lutte et l'union cherchent leur forme dans la sculpture, dans le dessin. Il faut les réaliser le mieux possible et éviter la répétition et le passage à vide.

Budapest, décembre 2002

Magda Gádor est un sculpteur qui après ses études supérieures, des années 70 aux années 90, se charge volontiers de tâches publiques respectables. Son éducation, son sentiment de solidarité sérieux l'ont toujours rapprochée des membres défavorisée de la société. Elle croit avec engagement que la bonne formation du milieu peut rendre meilleure, plus belle la vie de ces couches sociales. C'est avec plaisir qu'elle a créé des statues pour des fontaines d'écoles, elle était contente que ses oeuvres puissent décorer des jardins. Elle n'a jamais accepté de donner forme à des thèmes soufflés ou élaborés par d'autres, voire, avec le temps elle est devenue un sculpteur expérimental ayant une voix personnelle qui agit selon ses propres convictions et qui fait parfois des statuettes plus grandes, plus accentuées que la moyenne. Ses premières statuettes ont été cuites encore par son père, après elle a coulé elle-même, ses statues dans le métal mais c'est une matière du 20e siècle, le béton, coulé, formé, peint, couvert de lignes noires ou en couleurs qui transmet le mieux son art. Depuis quelques ans s'y ajoute un art en papier épanoui, une multitude de dessins plus au moins grands, jetés sur des papiers excellents ou modestes.

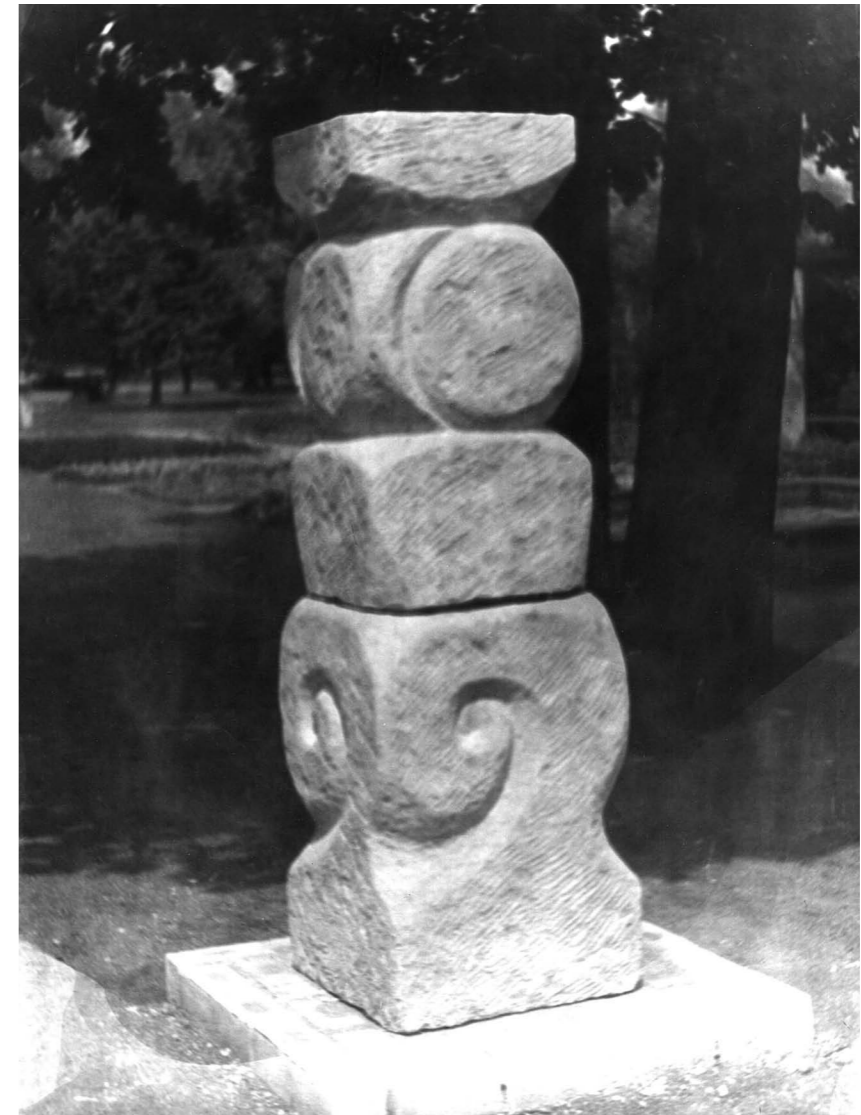
Magda Gádor ne fait pas de portrait, pourtant les formes humaines, les liens et les sentiments humains l'occupaient très fort dans différentes formes stilisées. Elle a des compositions où évoquant l'exemple platonien des demi-hommes placés à des distances plus au moins proches l'un de l'autre attendent en rêvant silencieusement le moment de la perfection où ils unissent en un seul homme. Il y a des idoles dans des poses héroïques, mais plus nombreux sont ceux qui se battent entre eux et ceux qui se battent avec leur peur, leur angoisse. Les êtres à deux têtes dans un corps apparaissent d'une manière de plus en plus surréaliste sur ses dessins, sur ses statues de béton et ils crient, hurlent. Il y a cent ou cent dix ans qu'on a pu voir des êtres semblables sur les oeuvres graphiques et peintures d'Edvard Munch. Magda Gádor ne suit absolument pas le maître norvégien, mais elle a la même attitude, certainement à cause des peurs et angoisses universelles pareilles. Parmi ses oeuvres faites dans des années 70 nous trouvons beaucoup de machines et d'animaux, plus exactement des

machines-animaux créées par l'homme. Ces êtres n'étaient pas si méchants que ces futurs personnages hommes-animaux. Sur les oeuvres plastiques en béton dessinées et peintes au cours des années 80, 90 les machines-animaux aussi bien que les hommes-animaux sont intelligents et forts, mais les hommes-animaux sont vulnérables comme les dauphins, crient comme les carpes muets dans le poème *Cela fait mal!* d'Attila József et réalisent dans une seule forme la symétrie et l'asymétrie que Salvador Dalí «représentait» sur une photo arrangée où il avait pris sous un bras un poisson de mer vivant et une pierre cassée en forme de poisson sous l'autre pour prouver que le monde organique et inorganique est exactement la même chose.

Júlia Szabó

Szobrok

Sculpturs • Skulpturen • Sculptures

Föld és Ég, 1978, homokkő, 220 cm, j.n. – Alaszka, Nemzeti Park

Anyám portréja, 1940, terrakotta, 31×26×21 cm, j.: a.: GM 1940

Nagy Sándor portréja, 1970, bronz, kő, ?x?x? cm, j.n.
(Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

Nap, 1977, festett beton, 28x34x15 cm, j.: a.: GM

Ősállat, 1995, festett kő, 20×31×18 cm, j.n.
(Mihály Gábor tulajdona)

Ballada, 1995, festett kő, 20×31×18 cm, j.n.
(Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

Vita, 1995, festett beton, 19x19x22 cm, j.n

Vélemények, 1996, festett beton, 47x29x11 cm, j.: a.: Gábor Magda

Rágalom, 1997, festett beton, 30×6×5 cm, j.: a.: Gábor Magda

Átváltozás, 1997, festett beton, csont, 54×26×13 cm, j.: a.: Gábor Magda

Lidérc, 1997, festett beton, 35×20×14 cm, j.n.

Rágalmak, 1997, festett beton, 108×28×25 cm, j.n.

Alkony, 1999, festett kő, 31×21×18 cm, j.: a.: Gábor Magda

Torzó, 1998, festett beton, 26×16×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

Fontolva haladó, 1998, festett beton, 23x48x11 cm, j.: a.: Gábor Magda

Győztes, 1998, festett beton, 28x80x18 cm, j.n.
(Körmendi-Csák Gyűjtemény)

Paripa, 1998, kavics, 18×17×13 cm, j.: a.: Gábor Magda

Karnevál, 1998, festett beton, 19×11×16 cm, j.: a.: Gábor Magda

Hullámzás, 1999, festett beton, 26×33×15 cm, j.: a.: Gábor Magda

Felnező, 1945, terrakotta, 20×12×15 cm, j.: a.: Gábor Magda 1945

Emberpár, 1947, terakotta, 28×10×10 cm, j.: a.: Gábor Magda 1947

Proféta, 1946, terakotta, 38×20×17 cm, j.: a.: GM 1946

Sztválás, 1994, festett beton, kő, 24x24x17 cm, j.: a.: Gádor Magda

Fenyegetés, 1975, festett beton, 36x20x25 cm, j.n.

Ritkuló sor (Nagy László emlékére), 1978, bronz, kő, 15×32×21 cm, j.: a.: Gábor Magda

Szembenállás, 1980, beton, 26×38×12 cm, j.: a.: Gábor Magda

Civilizáció, 1989, beton, 20×16×12 cm, j.: a.: Gábor Magda

Megtört lendület, 1990, beton, kő, kavics, 43×31×22 cm, j.: a.: Gábor Magda

Égtájak, 1992, festett beton, 32×48×50 cm, j.: a.: Gábor Magda

Megkötözve, 1994, festett beton, 40×29×31 cm, j.n.
(Magyar Nemzeti Galéria tulajdona)

Szőtházás, 1994, festett beton, 20×40×15 cm, j.: a.: Gábor Magda

Tenger, 1996, festett beton, 17×27×16 cm, j.: a.: Gábor Magda

Kiáltás, 1996, festett beton, 25x25x20 cm, j.: a.: Gábor Magda

Madár, 1995, festett beton, 30x50x28 cm, j.n.
(Körmendi-Csák Gyűjtemény)

Hullám, 1996, festett beton, 26×49×25 cm, j.: a.: Gábor Magda

Kapcsolat, 1996, festett beton, 32×34×18 cm, j.: a.: Gábor Magda

Küzelem, 1995, festett beton, 19×48×40 cm, j.: a.: Gábor Magda

Partravetett, 1997, festett beton, üveg, 12×23×19 cm, j.: a.: Gábor Magda

Európa elrablója, 1997, festett beton, 27×62×21 cm, j.: a.: Gádor Magda

Világ tetején, 1997, festett beton, 30×37×20 cm, j.n.
(Körmendi-Csák Gyűjtemény)

Labirintus, 1998, festett beton, 31×19×19 cm, j.: a.: Gábor Magda

Küzdelem, 1997, festett beton, 40×15×20 cm, j.n.
(Körmendi-Csák Gyűjtemény)

Együtt, 1998, festett beton, 51×26×14 cm, j.: a.: Gábor Magda

Hegyen, 1998, festett beton, 43×15×21 cm, j.: a.: Gábor Magda

Legenda, 1998, festett beton, 26×22×12 cm, j.: a.: Gábor Magda

Térdeplő, 1998, festett beton, 20×8×15 cm, j.: a.: Gábor Magda

Erdő, 1998, festett beton, 43x21x10 cm, j.: a.: Gábor Magda

Női torzó, 1998, festett beton, 22x17x10 cm, j.: a.: Gábor Magda

Vergődés, 2000, festett beton, 41×33×20 cm, j.: a.: Gábor Magda

Feketén-fehéren, 2000, festett beton, 39×21×14 cm, j.: a.: Gábor Magda

Óskor, 2000, festett kő, 28×38×16 cm, j.: a.: Gábor Magda

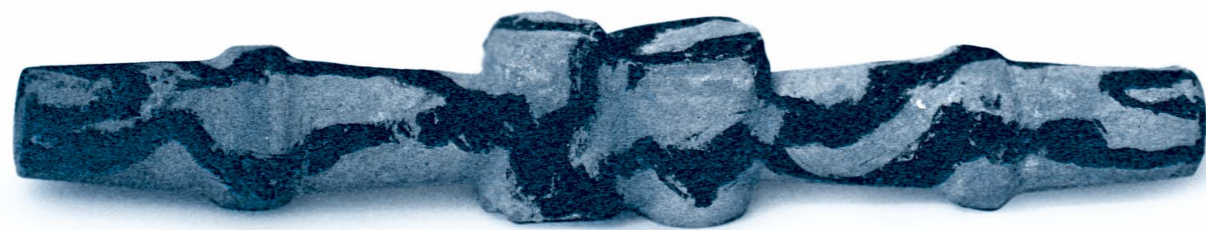
Napkelte, 2001, festett beton, 26×27×26 cm, j.: a.: Gábor Magda

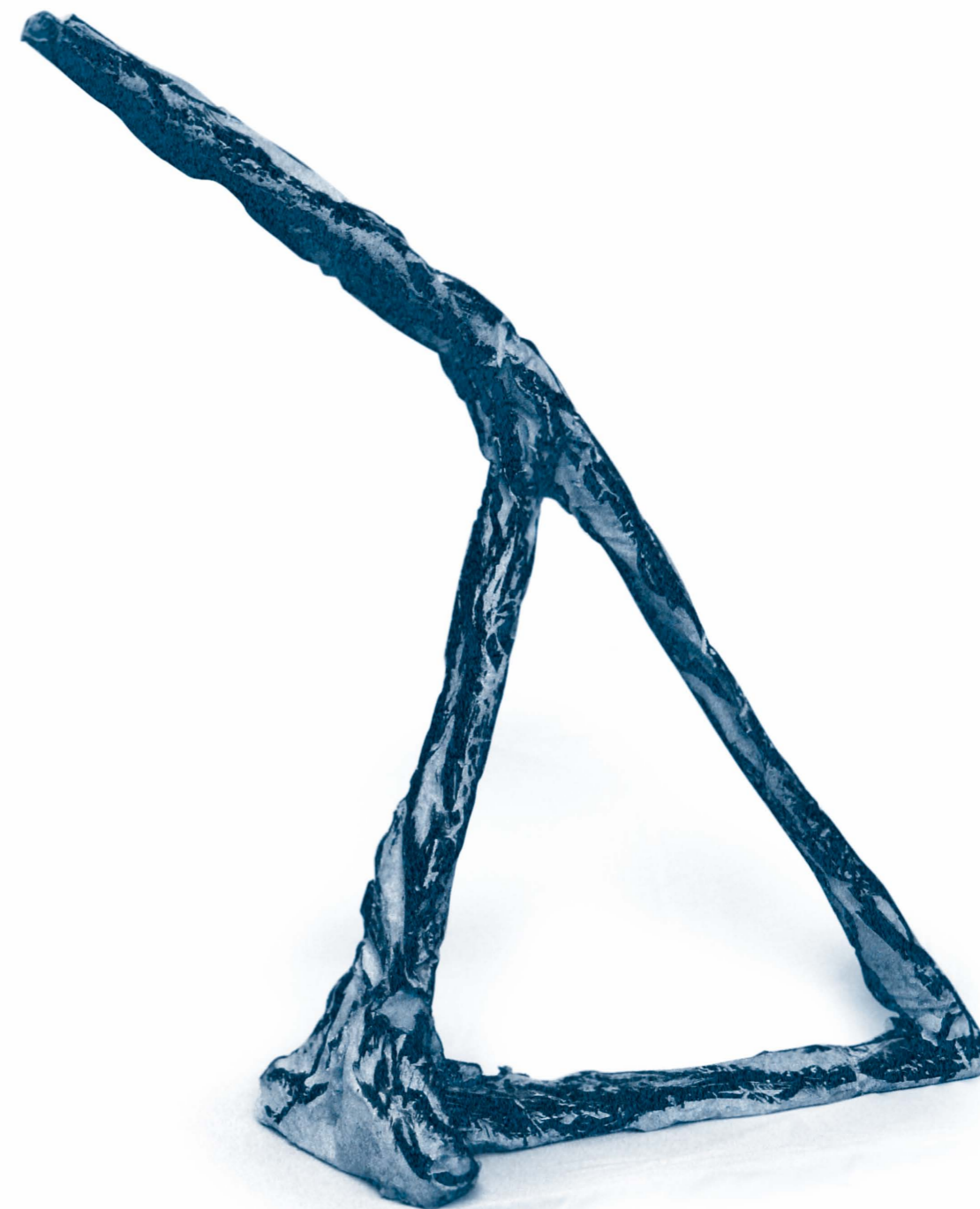
Visszanéző, 2002, festett beton, 18×28×14 cm, j.n.

Selyemút, 2001, festett beton, 19×25×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

Ellenvélemény, 2002, festett beton, 8x50x7 cm, j.n.

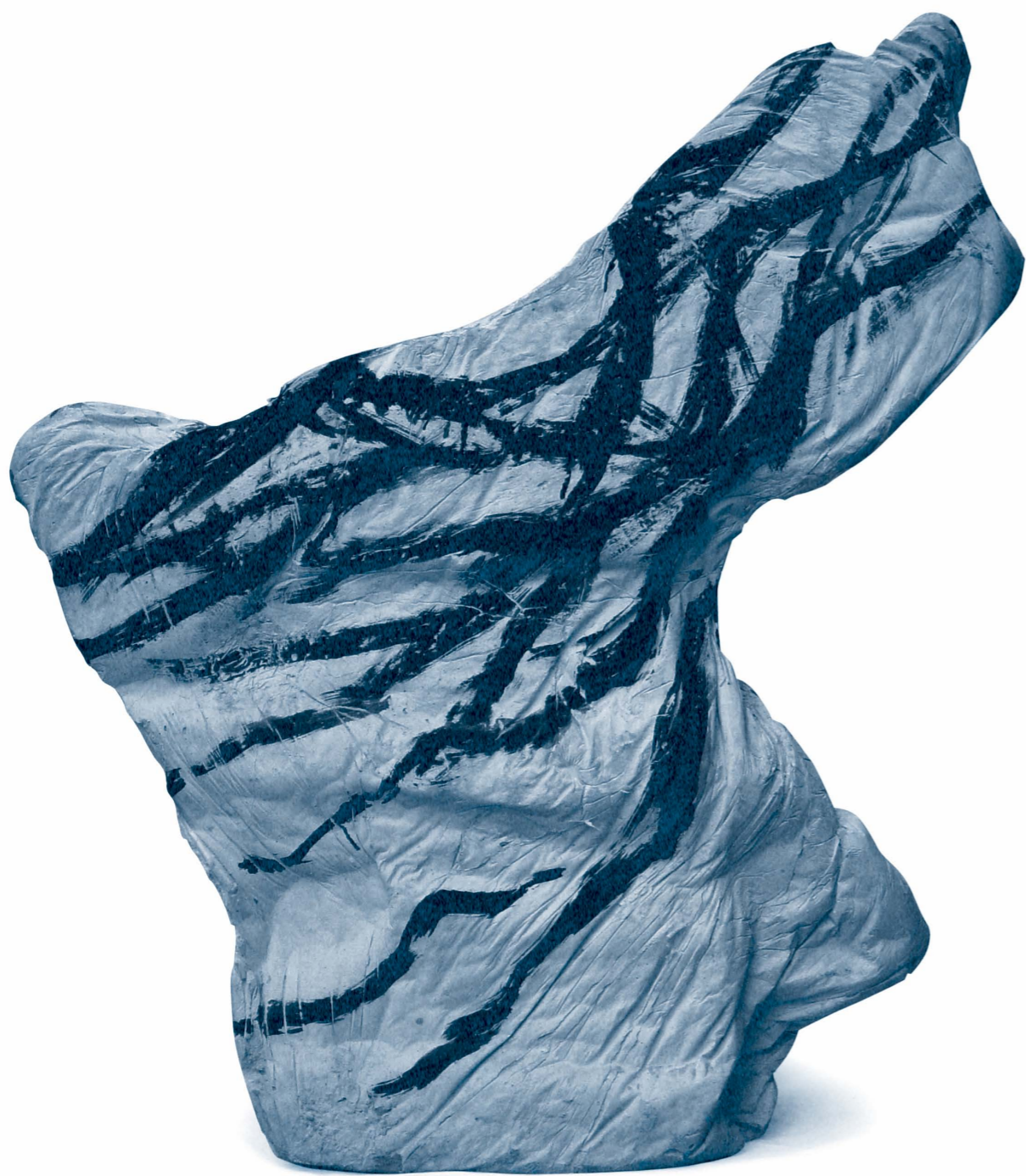
Nagy lépés, 2002, festett beton, 92x97x30 cm, j.n.

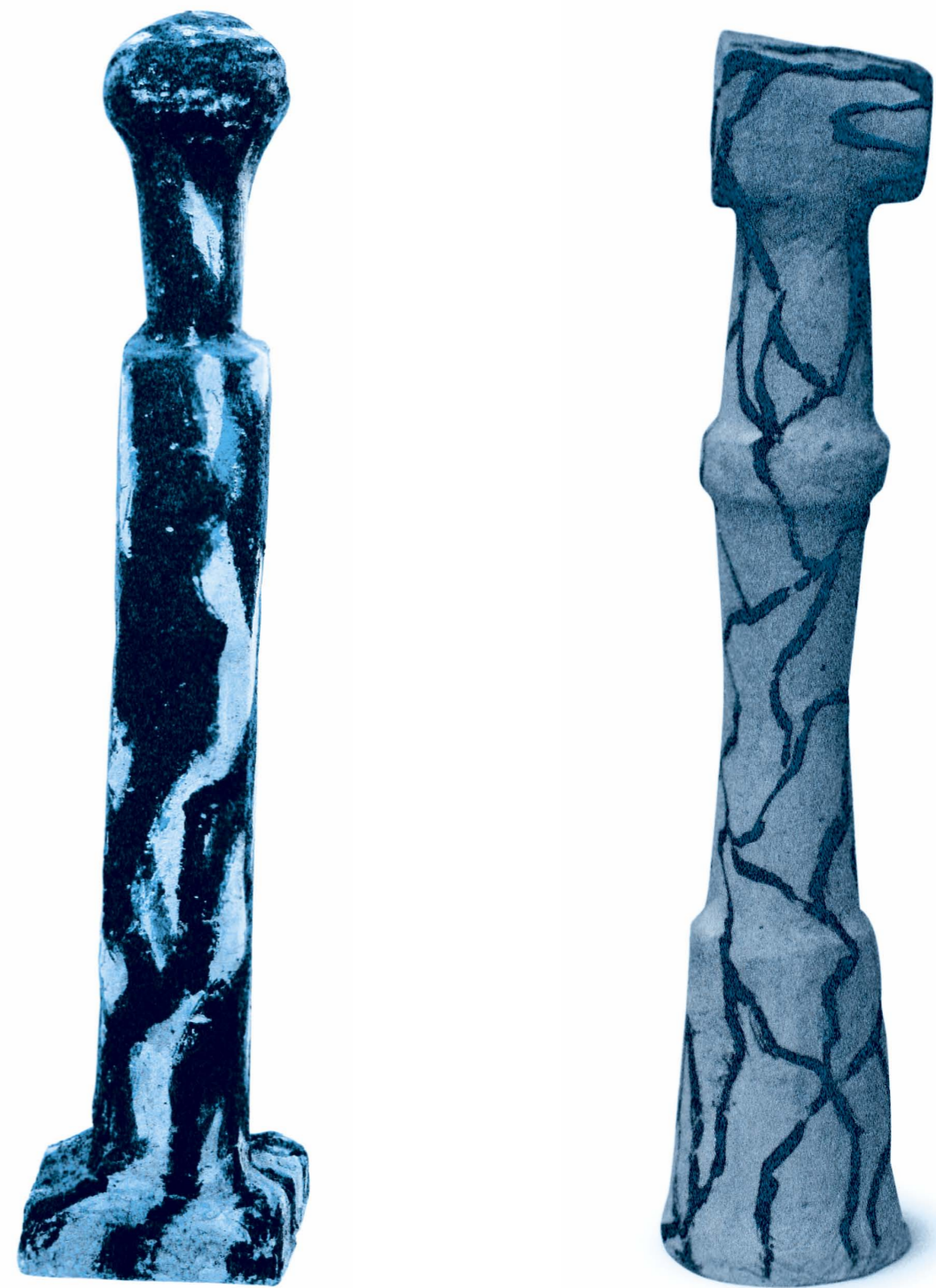
Rémület, 2002, festett beton, 21×25×8 cm, j.: a.: Gábor Magda

Háromfejű, 2002, festett beton, 33×46×21 cm, j.: a.: GM

Száguldás, 2002, festett beton, 81×72×17 cm, j.n.

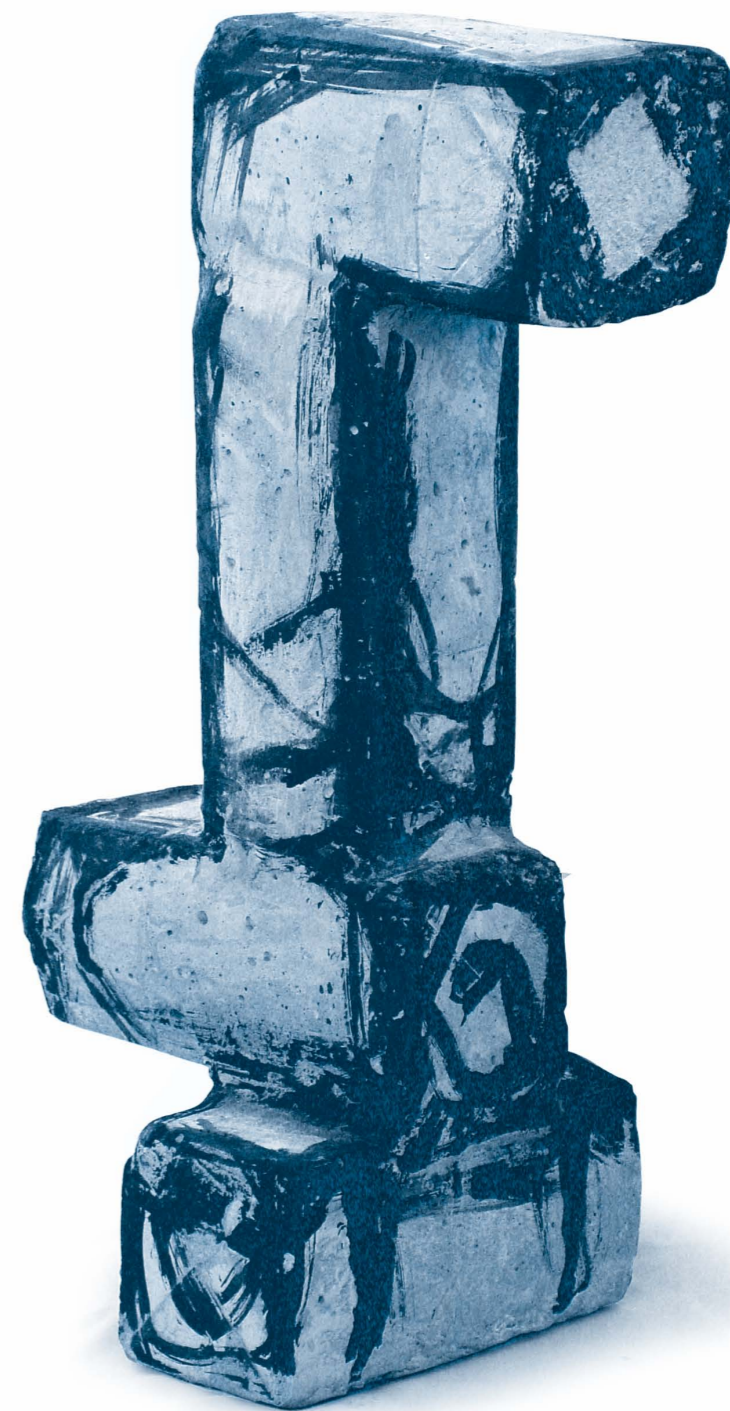

Bekötött szemmel, 2003, festett beton, 64×15×14 cm j.: a.: Gábor Magda

Eszmélet, 2002, festett beton, 46×9×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

Konok és szomorú, 2003, festett beton, 29×35×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

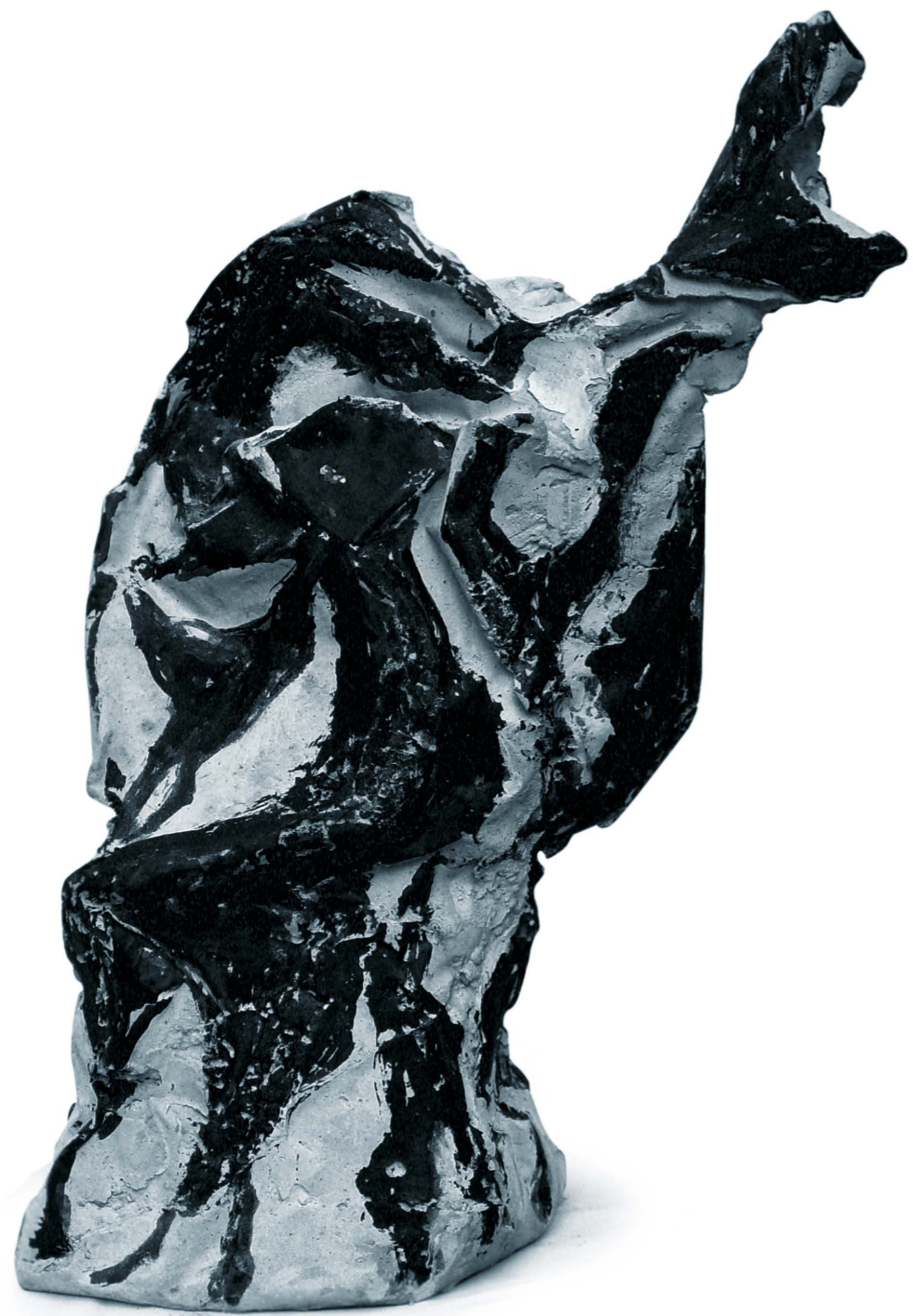
Figyelő, 2003, festett beton, 39×20×15 cm, j.n.

Híd, 2003, festett beton, 26×23×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

Merengő, 2003, festett beton, 26×23×9 cm, j.: a.: Gábor Magda

Szabadulás, 2003, festett beton, 50×35×21 cm, j.: a.: Gábor Magda

Vitatkozó, 2003, festett beton, 30×6×5 cm, j.: a.: Gábor Magda

Gépállat, 1995, ólom, kő, 91×30×27 cm, j.n.

Életrajzi adatok

GÁDOR MAGDA

Cím: 1146 Budapest, Cházár András u. 18. Tel: (361) 321-0851

Műterem: 1087 Budapest, Százados út 3.

1924-ben született Budapesten.

1949-1954 Budapesti Képzőművészeti Főiskolán tanult szobrász szakon.

Mesterei: Kisfaludy Stróbl Zsigmond, Mikus Sándor, Pátzay Pál.

Budapesten él és dolgozik.

Egyéni kiállítások:

- 1967 Fényes Adolf Terem, Budapest (*Pintér Évával*)
- 1971 Vay Ádám Múzeum, Vaja (*Nagy Sándorral*)
- 1971 Vármúzeum, Kisvárd (Nagy Sándorral)
- 1974 Dorottya Galéria, Budapest (*Pintér Évával*)
- 1977 Helikon Galéria, Budapest
- 1978 Városi Művelődési Központ, Hajdúböszörmény (*Nagy Sándorral*)
- 1979 Piros és Kék kápolna, Balatonboglár
(*Széky Piroskával és Nagy Sándorral*)
- 1980 Óbudai Pincegaléria, Budapest
- 1984 Nagy Balogh Terem, Budapest (*Antalfi Máriával*)
- 1990 Vigadó Galéria, Budapest (*Torok Sándorral*)
- 1993 Nyitott Műterem kiállítás, Százados Úti Művésztelep, Budapest
- 1996 Dorottya Galéria, Budapest
- 1997 Kék Iskola Galéria, Csepel
- 1998 Vincze László Műhely, Szentendre
- 2001 Körmendi Galéria, Sopron
- 2002 Dorottya Galéria, Budapest
- 2002 Pál Gyula Terem, Nyíregyháza
- 2003 Szoboszlói Galéria, Hajdúszoboszló
- 2003 Árkád Galéria, Budapest (*Nagy Sándorral*)
- 2003 Magyar Kulturális Intézet, Szófia

Csoportos kiállítások:

A művész rendszeresen résztvett az Országos Képzőművészeti Kiállításokon, 1962-től a Vásárhelyi Őszi Tárlatokon és 1967-től a Pécsi Képzőművészeti Biennálén.

- 1947 Alkotás Művészház, Budapest
- 1955 Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállítása, Ernst Múzeum, Budapest
- 1959 Képzőművésznők nemzetközi kiállítása, Múcsarnok, Budapest
- 1960 Képzőművésznők nemzetközi kiállítása, Múcsarnok, Budapest
- 1960 Magyar Képzőművészek grafikai és kislasztikai kiállítása, Csók Galéria, Budapest
- 1962 Múcsarnok szabadtéri szoborkiállítás, Budapest
- 1964 Téli Tárlat, Székesfehérvár
- 1968 Szabadtéri szoborkiállítás, Berlin
- 1971 Új művek kiállítása, Múcsarnok, Budapest
- 1972 XIII. Szegedi Nyári Tárlat, Szeged
- 1974 Vásárhelyi Tárlat (1964–1973), Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
- 1974 Balatoni Nyári Tárlat, Balaton Múzeum, Keszthely
- 1978 Magyar szobrászati kiállítás, Múcsarnok, Budapest
- 1978 Kortárs Magyar Művészet, Berlin
- 1991 Forme nel verde, San Quirico d'Orcia, Olaszország
- 1994 Tavaszi Tárlat, Budapest
- 1994 Kisszobor, Vigadó Galéria, Budapest
- 1995 Helyzetkép, Mai magyar szobrászat, Múcsarnok, Budapest
- 1997 A nő, Vigadó Galéria, Budapest
- 1997 Magyar Szalon, Múcsarnok, Budapest
- 1998 V. Országos Szobrászrajz Biennálé, Budapest

Díjak:

- 1972 Káplár Miklós-díj, a Hajdúsági művésztelep szobrászati díja
- 1976 Nívódíj
- 1994 A Magyar Képzőművészek Szövetségének szobrászati díja
- 1995 Alkotói díj, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
- 1996 Nemzetközi Szobrászrajz Biennálé díja
- 2000 Munkácsy-díj

Művek köz- és magángyűjteményekben:

- Dr. Ábel István Gyűjtemény, Budapest
- Dr. Földes Ferenc Gyűjtemény, Budapest
- Hajdúsági Múzeum, Hajdúböszörmény
- Haraszty Gyűjtemény, Budapest
- Janus Pannonius Múzeum, Pécs
- Körmendi-Csák Gyűjtemény, Budapest és Sopron
- Magyar Nemzeti Galéria, Budapest
- Melcher-Tóth Gyűjtemény, Csobánka
- Szántó Kovács János Múzeum, Hódmezővásárhely

Köztéri szobrok:

- 1961 Fiút ábrázoló ivókút a Feneketlen-tó mellett, Budapest
- 1964 Ülő lány medencével, Nagykanizsa
- 1964 Ülő nő, Ybl lakótelep, Székesfehérvár
- 1965 Díszkút, Velencei strand
- 1966 Madarak, Sződ
- 1967 Fekvő anya, Váci utcai Ápoló- és Szülésznőképző, Budapest
- 1976 Ivókút, Kiskunmajsza
- 1978 Köztéri szobor, Berlin
- 1978 Díszkút, Budafok
- 1978 Nap, hold, csillagok, Eger
- 1989 Föld és ég, Alaszka, Nemzeti Park
- 1991 Gádor István emléktábla, Budapest

Bibliográfia:

- Rabinovszky Máriusz: Az Alkotás Művészház XXXIII. kiállításának katalógusa. Bene Géza, E. Kandó Gyula és Gádor Magda kiállítása, 1947.
- Pogány Ödön Gábor: Csoportkiállítás. Szabad Művészet, 1947. június
- Rozványi Márta: Ketten. Művészet, 1966. január.
- Kovács Gyula: Gádor Magda és Pintér Éva kiállítása, kiáll. kat., 1967.
- Szabó György: Téli pihenő. Élet és irodalom, 1967. január 21.
- Egri Mária: Gádor Magda – Pintér Éva kiállítása a Fényes Adolf Teremben. Művészet, 1967. július
- Horváth György: Szobrok és gobelinek a KKI bemutatótermében. Magyar Nemzet, 1974. február 12.
- Frank János: Gádor Magda szobrászművész kiállítása, kiáll. kat. 1977.
- Horváth György: Gádor Magda szobrai a Helikon Galériában, Magyar Nemzet, 1977. február 12.
- Fedor: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása. Magyar Nemzet, 1984.
- Szabó Júlia: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása. Új Élet, 1984. május 1.
- Szabó Júlia: Emlékművek, szobrok Magyarországon, Új Művészet, 1992. január
- Vadas József: A beton megszelídítése. Magyar Hírlap, 1996. január 1.
- Andor Ernő: A szobrász új anyaga. Esti Hírlap, 1996. január 24.
- Feledy Balázs: Az ihlető aggodalom. Demokrata, 1996. február 1.
- Szabó Júlia: Vita, kiáltás, küzdelem. In: Gádor Magda. kiáll. kat. 1996.
- Keserü Katalin: Gádor Magda. kiáll. kat. 1997.
- Wehner Tibor: Kíméletlen művészeti napló. Új Forrás, 1997. 10. sz.
- Papp D. Tibor: Ki nem mondható világ. Kelet-Magyarország, 1998. augusztus 11.
- Wehner Tibor: Könyv-mű. Új Forrás, 2000. 3. sz.
- Papp D. Tibor: Gádor Magda kiállítása elé. Szókimondó, 2003. 1. sz.

Ébredés, 1995, festett beton, 91×30×27 cm, j.n.

Kútszobor Budafok, 1978, kő, 350×70×70 cm

Curriculum

MAGDA GÁDOR

Address: 1146 Budapest, Cházár András u. 18. Tel: (361) 321-0851

Studio: 1087 Budapest, Százados út 3.

1924: Born in Budapest

1949-1954: Studied at the Budapest Academy of Fine Arts.

Her masters were Zsigmond Kisfaludy Stróbl, Sándor Mikus, Pál Pátzay.

She lives and works in Budapest.

Solo Exhibitions:

- 1967 Fényes Adolf Terem, Budapest *(with Éva Pintér)*
- 1971 Vay Ádám Museum, Vaja *(with Sándor Nagy)*
- 1971 Vármúzeum, Kisvárdá *(with Sándor Nagy)*
- 1974 Dorottya Galéria, Budapest *(with Éva Pintér)*
- 1977 Helikon Galéria, Budapest
- 1978 Cultural Centre, Hajdúböszörmény *(with Sándor Nagy)*
- 1979 Piros és Kék kápolna (Red and Blue Chapel), Balatonboglár
(with Piroska Székely and Sándor Nagy)
- 1980 Óbudai Pincegaléria, Budapest
- 1984 Nagy Balogh Terem, Budapest *(with Mária Antalfi)*
- 1990 Vigadó Galéria, Budapest *(with Sándor Torok)*
- 1993 Open Studio exhibition, Százados út artists' colony, Budapest
- 1996 Dorottya Galéria, Budapest
- 1997 Kék Iskola Galéria, Csepel
- 1998 Vincze László Műhely, Szentendre
- 2001 Körmendi Galéria, Sopron
- 2002 Dorottya Galéria, Budapest
- 2002 Pál Gyula Terem, Nyíregyháza
- 2003 Szoboszlói Galéria, Hajdúszoboszló
- 2003 Árkád Galéria, Budapest
- 2003 Hungarian Cultural Institute, Sofia

Group Exhibitions:

Gádor regularly shows her work at Hungary's national fine art exhibitions. Since 1962 she has been a contributor to the autumn shows in Hódmezővásárhely, and since 1967 has exhibited at the Pécs small sculptures biennale.

- 1947 Alkotás Művészház, Budapest
- 1955 Exhibition by Young Fine and Applied Artists, Ernst Múzeum, Budapest
- 1959 International Fine Art Exhibition, Múcsarnok, Budapest
- 1960 International Fine Art Exhibition, Múcsarnok, Budapest
- 1960 Graphics and Small Sculptures by Hungarian Fine Artists, Csók Galéria, Budapest
- 1962 Múcsarnok Outdoor Sculpture Show, Budapest
- 1964 Winter Exhibition, Székesfehérvár
- 1968 Outdoor Sculpture Show, Berlin
- 1971 New Works, Múcsarnok, Budapest
- 1972 13th Szeged Summer Show, Szeged
- 1974 Hódmezővásárhely Show (1964–1973), Hungarian National Gallery, Budapest
- 1974 Balaton Summer Show, Balaton Museum, Keszthely
- 1978 Hungarian Sculpture Exhibition, Múcsarnok, Budapest
- 1978 Contemporary Hungarian Art, Berlin
- 1991 Forme nel verde, San Quirico d'Orcia, Italy
- 1994 Spring Show, Budapest
- 1994 Small Sculpture, Vigadó Galéria, Budapest
- 1995 Helyzetkép, (State of Art) Contemporary Hungarian Sculpture, Múcsarnok, Budapest
- 1997 A nő (Woman), Vigadó Galéria, Budapest
- 1997 Magyar Szalon, Múcsarnok, Budapest

Awards:

- 1972 Miklós Káplár Miklós prize, the Hajdúság artists' colony sculpture prize
- 1976 Art Award
- 1994 Hungarian Art Association sculpture prize
- 1995 Creative artist award, National Hungarian Association of Creative Artists
- 1996 International Sculptural Drawing Biennial prize
- 2000 Munkácsy prize

Works in Public and Private Collections:

- Dr István Ábel Collection, *Budapest*
- Dr Ferenc Földes Collection, *Budapest*
- Hajdúság Museum, *Hajdúböszörmény*
- Harasztj Collection, *Budapest*
- Janus Pannonius Museum, *Pécs*
- Körmendi-Csák Collection, *Budapest and Sopron*
- Hungarian National Gallery, *Budapest*
- Melcher-Tóth Collection, *Csobánka*
- János Szántó Kovács Museum, *Hódmezővásárhely*

Works in Public Places:

- 1961 Drinking Fountain in the Shape of a Boy, near the Feneketlen-tó, *Budapest*
- 1964 Seated Girl with Pool, *Nagykanizsa*
- 1964 Seated Woman, Ybl housing estate, *Székesfehérvár*
- 1965 Ornamental Fountain, bathing place on Lake Velence
- 1966 Birds, *Sződ*
- 1967 Reclining Mother, *Váci utca Nurses and Midwives College, Budapest*
- 1976 Drinking Fountain, *Kiskunmajsa*
- 1978 Interior Sculpture, *Berlin*
- 1978 Drinking Fountain, *Budafok*
- 1978 Sun, Moon, Stars, *Eger*
- 1989 Earth and Sky, *Alaska, National Park*
- 1991 István Gádor memorial plaque, *Budapest*,

Bibliography:

- Máriusz Rabinovszky: Az Alkotás Művészház 33. kiállításának katalógusa [Catalogue to the 33rd exhibition of the Alkotás Művészház. Géza Bene, Gyula E. Kandó and Magda Gádor], 1947
- Ödön Gábor Pogány: Csoportkiállítás [Group exhibition]. Szabad Művészet, June 1947
- Márta Rozványi: Ketten [In two]. Művészet, January 1966
- Gyula Kovács: Gádor Magda és Pintér Éva kiállítása [Catalogue to the Magda Gádor and Éva Pintér exhibition]. 1967
- György Szabó: Téli pihenő [Rest in winter]. Élet és Irodalom, January 21st 1967
- Mária Egri: Gádor Magda – Pintér Éva kiállítása a Fényes Adolf Teremben [Exhibition of Magda Gádor and Éva Pintér in the Adolf Fényes Hall]. Művészet, July 1967
- György Horváth: Szobrok és gobelinek a KKI bemutatótermében [Sculptures and carpets on the Exhibition Hall of the Institute of Foreign Affairs]. Magyar Nemzet, February 12th 1974
- János Frank: Gádor Magda kiállítása [Catalogue to the Magda Gádor exhibition]. 1977
- György Horváth: Gádor Magda szobrai a Helikon Galériában [Sculptures of Magda Gádor in the Helikon Gallery]. Magyar Nemzet, February 12th 1977
- Ágnes Fedor: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása [Exhibition of Mária Antalfi and Magda Gádor]. Magyar Nemzet, 1984
- Júlia Szabó: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása [Exhibition of Mária Antalfi and Magda Gádor]. Új Élet, May 1st 1984
- Júlia Szabó: Emlékművek, szobrok Magyarországon [Monuments and sculptures in Hungary]. Új Művészet, January 1992
- József Vadas: A beton megszelídítése [The taming of the concrete]. Magyar Hírlap, January 11th 1996
- Ernő Andor: A szobrász új anyaga [The new material of a sculptor]. Esti Hírlap, January 24th 1996
- Balázs Feledy: Az ihlető aggodalom [The inspirative anxiousness].

- Júlia Szabó: Demokrata, February 1st 1996
Vita, kiáltás, küzdelem [Debate, cry, battle].
In: Magda Gádor exhibition catalogue, 1996
- Katalin Keserü: Magda Gádor exhibition catalogue, 1997
- Tibor Wehner: Kíméletlen művészeti napló [A cruel art diary]. Új Forrás, 1997, No. 10
- D. Tibor Papp: Ki nem mondható világ [A world which is not to be declared]. Kelet-Magyarország, August 11th 1998
- Tibor Wehner: Könyv-mű [Book-work]. Új Forrás, 2000, No. 3
- D. Tibor Papp: Gádor Magda kiállítása elé [Preface to the exhibition of Magda Gádor]. Szókimondó, 2003, No. 1

Találkozás, 1974, ólom, kő, 20×27×15 cm

Biografisches

MAGDA GÁDOR

Anschrift: 1146 Budapest, Cházár András u. 18. Tel.: (361)3210851

Atelier: 1087 Budapest, Százados út 3.

1924 in Budapest geboren.

1949-1954 Budapester Akademie für Bildende Kunst

unter den Professoren: Zsigmond Kisfaludy Stróbl, Sándor Mikus und Pál Pátzay.

Sie arbeitet und lebt in Budapest.

Einzelausstellungen:

- 1967 Fényes Adolf Saal, Budapest (*mit Éva Pintér*)
- 1971 Vay Ádám Museum, Vaja (*mit Sándor Nagy*)
- 1971 Burgmuseum, Kisvárdá (*mit Sándor Nagy*)
- 1974 Dorottya Galerie, Budapest (*mit Éva Pintér*)
- 1977 Helikon Galerie, Budapest
- 1978 Städtisches Kulturzentrum, Hajdúböszörmény (*mit Sándor Nagy*)
- 1979 Rote und Blaue Kapelle, Balatonboglár
(*mit Piroska Széky und Sándor Nagy*)
- 1980 Kellergalerie Óbuda, Budapest
- 1984 Nagy Balogh Saal, Budapest (*mit Mária Antalfi*)
- 1990 Vigadó Galerie, Budapest (*mit Sándor Torok*)
- 1993 Offene Atelierausstellung, Künstlersiedlung Százados Út, Budapest
- 1996 Dorottya Galerie, Budapest
- 1997 Kék Iskola Galerie, Csepel
- 1998 Vincze László Atelier, Szentendre
- 2001 Körmendi Galerie, Sopron
- 2002 Dorottya Galerie, Budapest
- 2002 Pál Gyula Saal, Nyíregyháza
- 2003 Szoboszlóer Galerie, Hajdúszoboszló
- 2003 Árkád Galerie, Budapest
- 2003 Ungarisches Kulturinstitut, Sofia

Gruppenausstellungen:

Die Künstlerin nahm regelmäßig an den Landesausstellungen der Bildenden Kunst teil, ab 1962 bei den Herbstausstellungen in Vásárhely und ab 1967 auf der Kleinplastik-Biennale in Pécs.

- 1947 Alkotás Künstlerhaus, Budapest
- 1955 Ausstellung junger Bildender Künstler und Industriedesigner, Ernst Museum, Budapest
- 1959 Internationale Ausstellung Bildender Künstlerinnen, Kunsthalle, Budapest
- 1960 Internationale Ausstellung Bildender Künstlerinnen, Kunsthalle, Budapest
- 1960 Grafik- und Kleinplastikausstellung ungarischer Bildender Künstler, Csók Galerie, Budapest
- 1962 Freilicht-Skulpturenausstellung, Kunsthalle, Budapest
- 1964 Winterausstellung, Székesfehérvár
- 1968 Freilicht-Skulpturenausstellung, Berlin
- 1971 Ausstellung neuer Werke, Kunsthalle, Budapest
- 1972 XIII. Szegeder Sommerausstellung, Szeged
- 1974 Ausstellung Vásárhelyi (1964–1973), Ungarische Nationalgalerie, Budapest
- 1974 Balatoner Sommerausstellung, Balaton Museum, Keszthely
- 1978 Ungarische Skulpturenausstellung, Kunsthalle, Budapest
- 1978 Zeitgenössische Ungarische Kunst, Berlin
- 1991 *Forme nel verde*, San Quirico d'Orcia, Italien
- 1994 Frühjahrsausstellung, Budapest
- 1994 Kleinskulptur, Vigadó Galerie, Budapest
- 1995 Die ungarische Bildhauerei heute, Kunsthalle, Budapest
- 1997 Die Frau, Vigadó Galerie, Budapest
- 1997 Ungarischer Salon, Kunsthalle, Budapest

Preise:

- 1972 Káplár Miklós-Preis, Bildhauerpreis der Künstlersiedlung
- 1976 Niveaupreis
- 1994 Bildhauerpreis des Verbandes
- 1995 Preis der Schaffenden Künstler, Landesvereinigung der Ungarischen Schaffende Künstler
- 1996 Preis der Biennale für Internationale Skulpturenzeichnungen
- 2000 Munkácsy-Preis

Werke in Öffentlichen und Privaten Sammlungen:

- Dr. Ábel István Sammlung, Budapest
- Dr. Földes Ferenc Sammlung, Budapest
- Museum Hajdúság, Hajdúböszörmény
- Haraszty Sammlung, Budapest
- Janus Pannonius Museum, Pécs
- Körmendi-Csák Sammlung, Budapest és Sopron
- Magyar Nemzeti Galerie, Budapest
- Melcher-Tóth Sammlung, Csobánka
- Szántó Kovács János Museum, Hódmezővásárhely

Skulpturen auf Öffentlichen Plätzen:

- 1961 Trinkbrunnen mit Jungen neben dem Feneketlen-See, Budapest
- 1964 Sitzendes Mädchen mit Becken, Nagykanizsa
- 1964 Sitzende Frau, Ybl Wohnsiedlung, Székesfehérvár
- 1965 Zierbrunnen, Strand von Velence
- 1966 Vögel, Sződ
- 1967 Liegende Mutter, Krankenschwestern- und Ammenausbildungsinstitut Váci utca, Budapest
- 1976 Trinkbrunnen, Kiskunmajsa
- 1978 Skulptur auf öffentlichem Platz, Berlin
- 1978 Zierbrunnen, Budafok
- 1978 Sonne, Mond, Sterne, Eger
- 1989 Erde und Himmel, Alaska, Nationalpark
- 1991 Gádor István Gedenktafel, Budapest

Bibliographie:

- Máriusz Rabinovszky: Az Alkotás Művészház XXXIII. kiállítása
[Katalog der XXXIII. Ausstellung. Ausstellung
von Géza Bene, Gyula E. Kandó und Magda Gádor]. 1947.
- Gábor Ödön Pogány: Csoportkiállítás [Gruppenausstellung].
Szabad Művészet, Juni 1947.
- Márta Rozványi: Ketten [Zu zweit]. Művészet, Januar 1966.
- Gyula Kovács: Gádor Magda és Pintér Éva kiállítása
[Ausstellung von Magda Gádor und Éva Pintér].
Ausstellungskatalog 1967.
- György Szabó: Téli pihenő [Winterruhe]. Élet és Irodalom,
21. Januar 1967.
- Mária Egri: Gádor Magda – Pintér Éva kiállítása a Fényes Adolf
Teremben [Ausstellung von Magda Gádor – Éva Pintér
im Fényes Adolf Saal]. Művészet, Juli 1967.

Mágia, 1979, beton, 34×11×6 cm

Donnes biographiques

Magda Gádor

Adresse: 1146 Budapest, Cházár András u.18. Tel.: 00-36-13-21-08-51

Atelier: 1087 Budapest, Százados út 3.

1924 née a Budapest.

1949-1954 Études a l'Académie des Beaux-Arts de Budapest.

Les professeurs: Zsigmond Kisfaludy Stróbl, Sándor Mikus, Pál Pátzay.

Vit et travaille a Budapest.

Expositions individuelles

- 1967 Salle Fényes Adolf, Budapest (avec Éva Pintér)
- 1971 Musée Vay Ádám, Vaja (avec Sándor Nagy)
- 1971 Musée du Château, (Vármúzeum) Kisvárda (avec Sándor Nagy)
- 1974 Galerie Dorottya, Budapest (avec Éva Pintér)
- 1977 Galerie Helikon, Budapest
- 1978 Centre de Culture, Hajdúböszörmény (avec Sándor Nagy)
- 1979 Chapelle Bleue et Rouge, Balatonboglár
(avec Piroska Széky et Sándor Nagy)
- 1980 Galerie en Sous-sol d'Óbuda (Pincegaléria), Budapest
- 1984 Salle Nagy Balogh, Budapest (avec Mária Antalfi)
- 1990 Galerie Vigadó, Budapest (avec Sándor Torok)
- 1993 Exposition Atelier Ouvert, Colonie d'Artistes de la rue Százados, Budapest
- 1996 Galerie Dorottya, Budapest
- 1997 Galerie École Bleue, Csepel
- 1998 Atelier Vincze László, Szentendre
- 2001 Galerie Körmendi, Sopron
- 2002 Galerie Dorottya, Budapest
- 2002 Salle Pál Gyula, Nyíregyháza
- 2003 Galerie de Szoboszló, Hajdúszoboszló
- 2003 Galerie Árkád, Budapest
- 2003 Institut Culturel Hongrois, Sophia

Expositions en groupe

L'artiste a régulièrement participé aux Expositions Nationales. Depuis 1962 elle expose ses oeuvres aux Expositions d'Automne de Vásárhely et depuis 1967 à la Biennale de Sculpture de Petits Objets à Pécs.

- 1947 Maison d'Art Alkotás, Budapest
- 1955 Exposition de Jeunes Artistes des Beaux-Arts et des Arts Décoratifs, Musée Ernst, Budapest
- 1959 Exposition Internationale d'Artistes des Beaux-Arts, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1960 Exposition Internationale d'Artistes des Beaux-Arts, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1960 Exposition d'Oeuvres Graphiques et de Statuettes d'Artistes Hongrois, Galerie Csók Budapest
- 1962 Exposition de Sculpture en Plein Air de la Galerie d'Expositions, Múcsarnok, Budapest
- 1964 Exposition d'Hiver, Székesfehérvár
- 1968 Exposition de Sculpture en Plein Air, Treptow Park, Berlin
- 1971 Exposition de Nouvelles Oeuvres, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1972 XIIIe Exposition d'Été, Szeged
- 1974 Exposition de Vásárhely (1964-73), Magyar Nemzeti Galéria (Galerie Nationale de Hongrie), Budapest
- 1974 Exposition d'Été du Balaton, Musée Balaton, Keszthely
- 1978 Exposition de Sculpture Hongroise, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1978 L'Art Contemporain Hongrois, Magyar Kultúra Háza (Maison de la Culture Hongroise), Berlin
- 1991 Forme nel Verde, San Quirico d'Orcia, Italie
- 1994 Exposition de Printemps, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1994 Statuette, Galerie Vigadó, Budapest
- 1995 La Sculpture Contemporaine Hongroise, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest
- 1997 La Femme, Galerie Vigadó, Budapest
- 1997 Salon Hongrois, Múcsarnok (Galerie d'Expositions), Budapest

Prix

- 1972 Prix Káplár Miklós, prix de sculpture de la Colonie d'Art de Hajdúság
- 1976 Prix Nivó
- 1994 Prix de Sculpture de la Fédération
- 1995 Prix Créateur, Fédération Nationales des Artistes Créateurs Hongrois
- 1996 Prix de Dessins Plasticiens de la Biennale Internationale
- 2000 Prix Munkácsy

Oeuvres des collections publiques et privées

- Collection de dr. Ábel István, *Budapest*
- Collection de dr. Földes Ferenc, *Budapest*
- Musée de Hajdúság, *Hajdúböszörmény*
- Collection Haraszty, *Budapest*
- Musée Jannus Pannonius, *Pécs*
- Collection Körmendi-Csák, *Budapest et Sopron*
- Magyar Nemzeti Galéria (Galerie Nationale de Hongrie), *Budapest*
- Collection Melcher-Tóth
- Musée Szántó Kovács János, *Hódmezővásárhely*

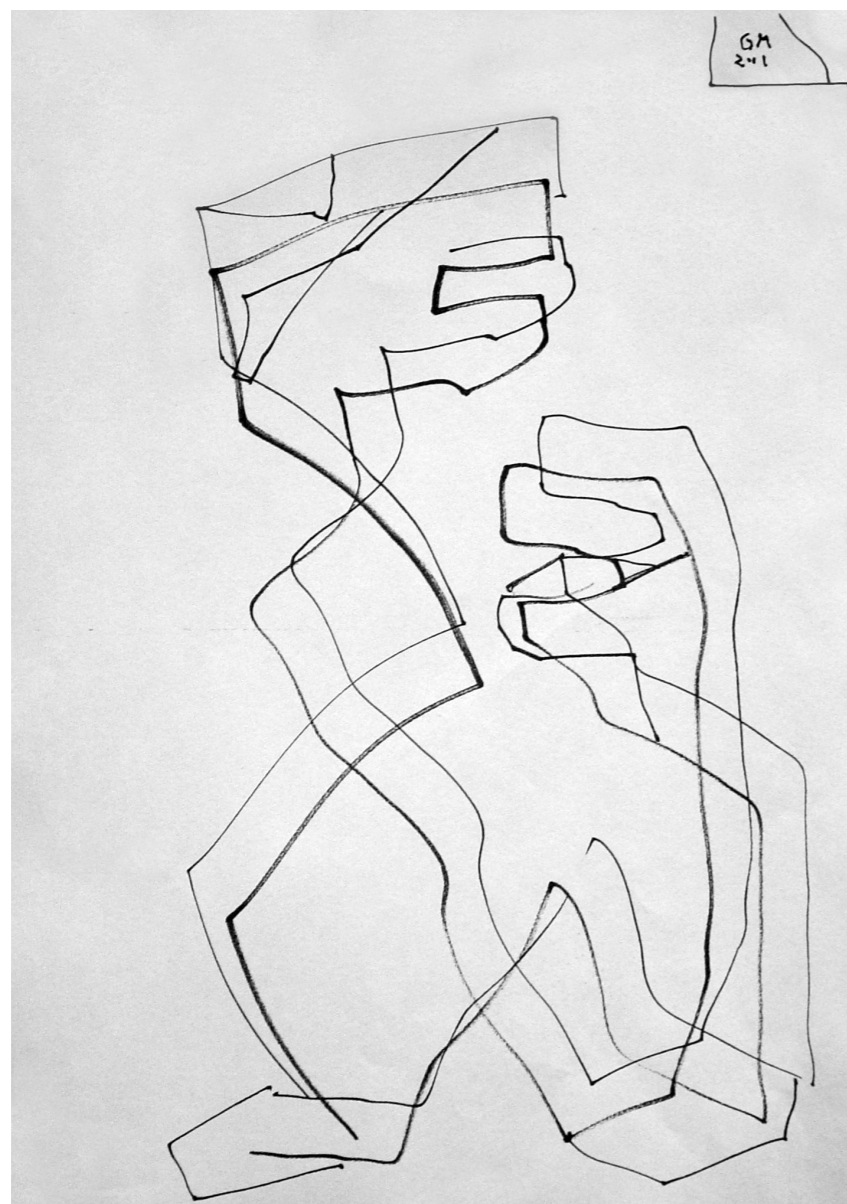
Oeuvres dans un lieu public

- 1961 Fontaine représentant un garçon près du lac Feneketlen, Budapest
- 1964 Fille assise au bassin, Nagykanizsa
- 1964 Femme assise, Maison Ybl, Székesfehérvár
- 1965 Fontaine, plage de Velence
- 1966 Oiseaux, Sződ
- 1967 Mère couchée, École d'Infirmières et d'Obstétriciennes, rue Váczi, Budapest
- 1976 Fontaine, Kiskunmajsza
- 1978 Statue dans un lieu public, Berlin
- 1978 Fontaine, Budafok
- 1978 Soleil, Lune, Étoiles, Eger
- 1989 Terre et Ciel, Alaska, Parc National
- 1991 Plaque commémorative pour Gábor István, Budapest

Bibliographie

- Rabinovszky, Máriusz: Az Alkotás Művészház 33. kiállításának katalógusa [Catalogue de la XXXIIIe Exposition de la Maison d'Art Alkotás. L'Exposition de Géza Bene, Gyula E. Kandó et Magda Gádor], 1947
- Pogány, Ödön Gábor: Csoportkiállítás [Exposition de groupe]. Szabad Művészet, juin 1947
- Rozványi, Márta: Ketten [A deux]. Művészet. Janvier 1966
- Kovács, Gyula: Gádor Magda és Pintér Éva kiállítása [L'exposition de Magda Gádor et Éva Pintér], cat. 1967
- Szabó, György: Téli pihenő [Repos hivernal]. Élet és Irodalom, 21 janvier 1967
- Egri, Mária: Gádor Magda - Pintér Éva kiállítása a Fényes Adolf Teremben [L'exposition de Magda Gádor et Éva Pintér dans la Salle Fényes Adolf], Művészet, juillet 1967
- Horváth, György: Szobrok és gobelinek a KKI bemutatótermében [Statues et tapisseries dans la salle d'exposition de KKI]. Magyar Nemzet, 12 février 1974
- Frank, János: Gádor Magda szobrászművész kiállítása [L'exposition du sculpteur Magda Gádor], cat. 1977
- Horváth, György: Gádor Magda szobrai a Helikon Galériában [Les statues de Magda Gádor dans la Galerie Helikon], Magyar Nemzet, 12 février 1977
- Fedor, Ágnes: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása [L'exposition de Mária Antalfi et Magda Gádor]. Magyar Nemzet, 1984
- Szabó, Júlia: Antalfi Mária és Gádor Magda kiállítása. [L'exposition de Mária Antalfi et Magda Gádor] Új Élet, 1er mai 1984
- Colombo, Elda: Forme nel verde. Mostra collettiva di scultori ungheresi. Comune di San Quirico d'Orcia, 1991
- Szabó, Júlia: Emlékművek, szobrok Magyarországon [Monuments commémoratifs, statues en Hongrie], Új Művészet, janvier 1992
- Vadas, József: A beton megszelídítése [L'appropriation du béton]. Magyar Hírlap, 11 janvier 1996
- Andor, Ernő: A szobrász új anyaga [La nouvelle matière du sculpteur]. Esti Hírlap, 24 janvier 1996
- Feledy, Balázs: Az ihlető aggodalom [L'angoisse inspirative]. Demokrata, 1er février 1996
- Szabó, Júlia: Vita, kiáltás küzdelem [Discussion, cri, combat]. In: Magda Gádor. Cat. 1996
- Keserű, Katalin: Magda Gádor. Cat. 1997
- Wehner, Tibor: Kíméletlen művészeti napló [Journal artistique impitoyable]. Új Forrás, no. 10. 1997

- Papp D., Tibor: Ki nem mondható világ [Le monde imprononçable]. Kelet-Magyarország, 11 aout 1998
- Wehner, Tibor: Könyv-mű [Livre-oeuvre]. Új Forrás no.3. 2000
- Papp D., Tibor: Gádor Magda kiállítása elé [Préface a l'exposition de Magda Gádor]. Szókimondó. No.1. 2003

Ellentét, 2001, tus, papír, 30×21 cm, j.: j.f.: GM 2001

Tartalom

Gádor Magda önmagáról	5
Versek	13
Idézetek kritikákból	15
Szabó Júlia: Utószó egy könyvhöz	37
Magda Gádor on Magda Gádor (extract)	43
Júlia Szabó: Afterword from a book (extract)	46
Magda Gádor über sich selbst (Ausschnitt)	49
Júlia Szabó: Nachwort zu einem Buch (Auszug)	51
Magda Gádor d'elle-même (Extrait)	55
Júlia Szabó: Postface a un livre (Extrait)	57
Szobrok • Sculpturs • Skulpturen • Sculptures	59
Életrajzi adatok	125–130
Curriculum	131–136
Biografisches	137–142
Donnes biographiques	143–148

© Körmendi Galéria Budapest
Gádor Magda
ISSN 1219 4506
ISBN 963 214 953 x

A könyvet szerkesztette:
CSÁK FERENC

A könyvet írta:
SZABÓ JÚLIA

A műveket válogatta:
GÁDOR MAGDA
SZABÓ JÚLIA

Szöveggondozó:
BÁLVÁNYOS ANNA

A bibliográfiát szerkesztette:
GÁDOR MAGDA
BÁLVÁNYOS ANNA

A fényképfelvételeket készítette:
TAKÁCS ÁGNES
SULYOK MIKLÓS
DÖMÖTÖR MIHÁLY
ULLA ZERNICKE
VENCZELLEI ISTVÁN
RUSZKA JUDIT
KOVÁCS FERENC

Kiadó:
Körmendi Galéria (Color Team Kft.)

• H-1055 Budapest, Falk Miksa u. 7.
Tel.: 269-0763
Fax: 269-0237

• H-9400 Sopron, Templom u. 18.
Tel.: 06-99 524-012
Fax: 06-99 524-013

• E-mail: kormendigaleria@mail.datanet.hu

• Honlap: www.kormendigaleria.hu

A kiadásért felel:
Dr. KÖRMENDI ANNA

A fordítást készítette:
ANNABEL BARBER (angol)
NEMES BETTINA (német)
DÁVID ANNA (francia)

Nyomdai előkészítés:
PROGEN Kft.

Tipográfiai és grafikai terv:
SIMON ZSOLT

Nyomdai munkálatok:
CODEX PRINT Kft.

Felelős vezető:
ROHM SÁNDOR

Köszönet illeti mindazokat, akik fáradhatatlanul dolgoztak azért, hogy e könyv a lehető legjobb minőségben készülhessen el.

A tanulmány szerzője, a művészettörténészek, a szerkesztők, a lektorok és szaktanácsadók, a nyomdai előkészítést és a nyomdai munkát végzők mellett

köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik előzetesen is bizalmukban részesítették ezen törekvésünket.

A kiadó egyben köszönetét fejezi ki a könyv létrejöttéhez nyújtott támogatásért:

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alapprogram

ETG[®]
EURAL TRANS GAS

Eural Trans Gas Kft.

Körmendi Galéria és Kiadó gondozásában megjelent könyvek

Megjelent könyvei:

<i>Bay–Boros–Murádin:</i>	Thorma	1.
<i>Válogatás a Körmendi–Csák Kortárs Magyar Képzőművészeti Gyűjteményből:</i>	Kortárs Magyar Művészet	2.
<i>S. Nagy Katalin:</i>	Németh Géza	3.
<i>Láncz Sándor:</i>	Gerzson Pál	4.
<i>Pereházy Károly:</i>	Kovács József	5.
<i>Körner–Mezei–Hegyi–Sík:</i>	Csáji Attila	6.
<i>Kovalovszky Márta:</i>	Birkás István	7.
<i>Mezei Ottó:</i>	Schéner Mihály	8.
<i>Csák Ferenc:</i>	A jövő csillagai	9.
<i>Mezei Ottó:</i>	Orosz Gellért	10.
<i>Pataki Gábor–Matits Ferenc:</i>	Hegyi György	11.
<i>Wehner Tibor:</i>	Paizs László	12.
<i>Feledy Balázs:</i>	Kádár György	13.
<i>Szabó György:</i>	Mácsai István	14.
<i>Wehner Tibor:</i>	Nagy Sándor	15.
<i>Aradi Nóra:</i>	Barna Miklós	16.
<i>Bereczky Loránd–Csák Máté:</i>	Schéner trilógia / I.	17.
<i>Mezei Ottó:</i>	Papp Oszkár	18.
<i>Mezei Ottó:</i>	Veress Pál	19.
<i>Egri Mária:</i>	Szabó Zoltán	20.
	Csák Máté	21.
<i>Várkonyi György</i>	Gyarmathy Tihamér / I.	22.
<i>Szeifert Judit</i>	Thúry Mária	23.

Előkészületben lévő könyvek:

<i>Szabó Júlia:</i>	Gádor Magda
<i>Aszalós Endre:</i>	Turcsán Miklós
<i>Wehner Tibor</i>	Károlyi Ernő

ISSN 1219 4506

9 632149 630247

KÖRMENDI GALÉRIA
BUDA PEST
2004